

AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI

**30 iyun 2015-ci il tarixində bitən altı aylıq dövr üzrə
Konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatı**

AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI

MÜNDƏRİCAT

Səhifə

30 İYUN 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN ALTI AYLIQ DÖVR ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ YIĞCAM ARALIQ MALİYYƏ MƏLUMATININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT	1
--	---

MÜSTƏQİL AUDITOR RƏYİ	2
-----------------------------	---

30 İYUN 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN ALTI AYLIQ DÖVR ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ YIĞCAM ARALIQ MALİYYƏ MƏLUMATI:

Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş yığcam aralıq hesabat	3
Məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş yığcam aralıq hesabat	4
Kapitalda dəyişikliklər haqqında konsolidə edilmiş yığcam aralıq hesabat	5
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş yığcam aralıq hesabat	6-7

Konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatına qeydlər:

1. Ümumi məlumat	8
2. Mühüm mühasibat uçotu siyasətləri	9
3. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	16
4. Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	17
5. Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	18
6. Digər maliyyə və sığorta aktivləri	23
7. Digər aktivlər	23
8. Digər banklara ödənilməli vəsaitlər	24
9. Müştəri hesabları	24
10. Buraxılmış borc qiymətli kağızları	25
11. Digər borc alınmış vəsaitlər	26
12. Digər maliyyə və sığorta öhdəlikləri	27
13. Digər öhdəliklər	27
14. Subordinasiya borcu	28
15. Səhmdar kapitalı	28
16. Faiz gəlirləri və xərcləri	29
17. Haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri	29
18. İnzibati və digər əməliyyat xərcləri	30
19. Səhm üzrə (zərər)/mənfəət	30
20. Segmentlər üzrə təhlil	31
21. Maliyyə riskinin idarə edilməsi	33
22. Kapitalın idarə edilməsi	35
23. Şərti öhdəliklər və təəhhüdlər	36
24. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri	38
25. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	40
26. Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr	42

AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI

30 İYUN 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN ALTI AYLIQ DÖVR ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ YIĞCAM ARALIQ MALİYYƏ MƏLUMATININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

Rəhbərlik Azərbaycan Beynəlxalq Bankı və onun törəmə müəssisələrinin ("Grup") 30 iyun 2015-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, eləcə də həmin tarixdə bitən altı aylıq dövr üzrə konsolidə edilmiş yığcam aralıq əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkətini və kapitalda dəyişiklikləri düzgün əks etdirən konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının "Aralıq Maliyyə Hesabatı" adlı 34 sayılı Mühəsibat Uçotunun Beynəlxalq Standartına ("MHBS") (34 sayılı MHBS) müvafiq olaraq hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Mühəsibat uçotu qaydalarının müvafiq şəkildə seçilməsi və tətbiqinə;
- Məlumatların, o cümlədən mühəsibat uçotu qaydalarının müvafiq, müqayisəli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;
- İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Qrupun konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə vəziyyəti və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamaqda yardımçı olmaq üçün 34 sayılı MHBS-nin xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamaların verilməsinə; və
- Qrupun fasiləsizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə. Rəhbərlik 30 iyun 2015-ci il tarixinə belə qiymətləndirmə aparmış və müəyyən etmişdir ki, Qrup gələcəkdə fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərmə imkanına malikdir.

Həmçinin, rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuldur:

- Qrup daxilində sağlam və effektiv daxili nəzarət sisteminin yaradılmasına, tətbiqinə və saxlanılmasına;
- Qrupun əməliyyatlarının açıqlanmasına və izah edilməsinə, habelə onun konsolidə edilmiş yığcam maliyyə vəziyyətinin istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Qrupun konsolidə edilmiş yığcam maliyyə məlumatının 34 sayılı MHBS-ə uyğun olduğunu təmin edə biləcək müvafiq mühəsibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və mühəsibat uçotu qaydalarına müvafiq olaraq mühəsibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Qrupun aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlərin görülməsinə; və
- Saxtakarlıq və digər qanun pozuntuların müəyyən edilməsinə və qarşısının alınmasına.

Qrupun 30 iyun 2015-ci il tarixində bitən altı aylıq dövr üzrə konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatı 27 noyabr 2015-ci il tarixində rəhbərlik tərəfindən təsdiq edilmişdir.

Direktorlar Şurası tərəfindən:

Cənab Elmar Məmmədov

Direktorlar Şurasının Sədri
Azərbaycan Respublikası, Bakı

27 noyabr 2015-ci il

Cənab Ülvi Mənsurov

Baş Maliyyə Direktoru
Azərbaycan Respublikası, Bakı

27 noyabr 2015-ci il

MÜSTƏQİL AUDİTOR RƏYİ

"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarının və Direktorlar Şurasının nəzərinə:

Biz Azərbaycan Beynəlxalq Bankı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə -"Qrup") 30 iyun 2015-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş yığcam aralıq hesabatdan və həmin tarixdə bitən altı aylıq dövr üzrə Qrupun məcmu gəlirlər, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş yığcam aralıq hesabatlarından, habelə mühüm mühasibat uçotu qaydalarının xülasəsi və digər izahlı qeydlərdən ibarət olan konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının auditini apardıq.

Rəhbərliyin konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatı üzrə məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının "Aralıq Maliyyə Hesabatı" adlı 34 sayılı Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də saxtakarlıq, yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq mühüm təhriflərin olmadığı konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının hazırlanması üçün rəhbərliyin qənaətinə əsasən zəruri sayılan daxili nəzarət sistemində görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim vəzifəmiz apardığımız auditə əsasən bu konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatına dair rəy bildirməkdən ibarətdir. Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına müvafiq olaraq həyata keçirdik. Bu standartlar bizdən etik tələblərə riayət etməyimizi, eləcə də konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatında mühüm təhriflərin olmadığına kifayət qədər əminliyin əldə edilməsi məqsədilə auditə planlaşdırmağımızı və həyata keçirməyimizi tələb edir.

Audit zamanı konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatındakı məbləğ və açıqlamalara dair audit sübutlarının əldə olunması ilə bağlı prosedurlar yerinə yetirilir. Prosedurlar auditorun mülahizəsi, o cümlədən konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatında saxtakarlıq, yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq mühüm təhriflərin olması riskinin qiymətləndirilməsindən asılı olaraq seçilir. Belə riskin qiymətləndirilməsini həyata keçirərkən auditor şəraitə uyğun olaraq audit prosedurlarının planlaşdırılması məqsədilə müəssisənin daxili nəzarət sistemini həmin sistemin effektivliyi baredə rəy bildirmək üçün deyil, müəssisə tərəfindən konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının düzgün hazırlanması və təqdim edilməsi ilə əlaqədar olaraq nəzərdən keçirir. Auditə, həmçinin, rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiqliyinin və irəli sürülmüş mühasibat təxminlərinin əsaslı olduğunun qiymətləndirilməsi, habelə konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının ümumi təqdimatının qiymətləndirilməsi daxildir.

Hesab edirik ki, audit rəyimizi bildirmək üçün əsas verən yetərli və uyğun audit sübutu əldə etmişik.

Rəy

Fikrimizcə, konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatı Qrupun 30 iyun 2015-ci il tarixinə olan konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə bitən altı aylıq dövr üzrə maliyyə nəticələri və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına müvafiq olaraq bütün əhəmiyyətli hallarda düzgün əks etdirir.

27 noyabr 2015-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

Deloitte adı Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının qanunvericiliyi əsasında qeydiyyatda alınmış və məsuliyyəti onun iştirakçıları tərəfindən verilən təminatlarla məhdudlaşan Deloitte Touche Tohmatsu Limited şirkətinə və onun üzv şirkətlərindən ibarət olan şəbəkəyə aid ayrı və müstəqil hüquqi şəxslərdən birinə və ya hər hansısına məxsusdur. Deloitte Touche Tohmatsu və ona üzv şirkətlərin hüquqi strukturunun etibarlı təsviri üçün www.deloitte.com/about internet sahifəsinə müraciət edin. "Deloitte MDB"-nin hüquqi forması haqqında məlumat almaq üçün isə <http://www.deloitte.com/ru/about> internet sahifəsinə daxil ola bilərsiniz.

© 2016 "Deloitte & Touche" MMC. Bütün hüquqlar qorunur.

AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI

30 İYUN 2014-CÜ İL TARİXİNƏ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ YIĞCAM ARALIQ HESABAT (min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeyd	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	3, 25	416,984	593,195
Milli/Mərkəzi Banklarda yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar		12,326	9,678
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	4	302,056	303,639
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	5, 25	9,352,608	7,854,991
Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktivləri		7,448	14,997
Digər borc qiymətli kağızları	25	45,963	45,355
Satılabilən investisiyalar		-	5,287
Asılı müəssisələrə investisiya qoyuluşu	25	348	348
Binalar, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər		312,718	283,627
Cari mənfəət vergisi aktivi		7,971	4,076
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivi		83,589	24,300
Digər maliyyə və sığorta aktivləri	6	190,630	23,650
Digər aktivlər	7	24,969	35,625
CƏMI AKTİVLƏR		10,757,610	9,198,768
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	8, 25	1,896,912	1,864,962
Müştəri hesabları	9, 25	4,657,700	4,144,678
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	10	602,730	400,927
Borc alınmış digər vəsaitlər	11, 25	2,242,765	1,563,366
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		1,735	3,372
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi		38,853	23,716
Digər maliyyə və sığorta öhdəlikləri	12	43,943	66,353
Digər öhdəliklər	13	31,035	23,305
Subordinasiya borcu	14, 25	720,108	421,505
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR		10,235,781	8,512,184
KAPİTAL:			
Bankın səhmdarlarına aid edilən kapital:			
Səhmdar kapitalı	15	641,287	590,192
Məzənnə fərqləri üzrə məcmu ehtiyat		(33,760)	(14,511)
Binalar üzrə yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı		41,456	42,160
(Yığılmış zərər)/ Bölüşdürülməmiş mənfəət		(130,443)	65,670
Bankın səhmdarlarına aid edilən cəmi kapital		518,540	683,511
Qeyri-nəzarət payı		3,289	3,073
Cəmi kapital		521,829	686,584
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		10,757,610	9,198,768

Direktorlar Şurası tərəfindən:

Cənab Elmar Məmmədov

Direktorlar Şurasının Sədri
Azərbaycan Respublikası, Bakı

27 noyabr 2015-ci il

Cənab Ülvi Mansurov

Baş Maliyyə Direktoru
Azərbaycan Respublikası, Bakı

27 noyabr 2015-ci il

8-42-ci səhifələrdəki qeydlər bu konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI

30 İYUN 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN ALTI AYLIQ DÖVR ÜZRƏ MƏCMU GƏLİRLƏR HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ YİĞCƏM ARALIQ HESABAT (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeyd	30 İyun 2015-ci il tarixində bitən altı aylıq dövr	30 İyun 2014-cü il tarixində bitən altı aylıq dövr
Faiz gəliri	17, 25	380,406	328,017
Faiz xərci	17, 25	(264,858)	(184,201)
XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ		115,548	143,816
Faiz hesablanan aktivlərin ilkin tanınması üzrə düzəlişlər		-	(3,369)
Digər banklardan alınacaq vəsaitlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	4	(24,839)	(6,649)
Müştərilərə verilmiş kreditlərin və avansların dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	5, 25	(303,435)	(56,454)
Digər borc qiymətli kağızları üzrə dəyərsizləşmə		-	(1,115)
DƏYƏRSİZLƏŞMƏ ÜZRƏ EHTİYATLARDAN SONRA XALIS FAİZ GƏLİRİ		(212,726)	76,229
Haqq və komissiya gəlirləri	17, 25	43,025	47,962
Haqq və komissiya xərcləri	17	(9,202)	(6,658)
Derivativlər üzrə ədalətli dəyər zərəri		(2,790)	(881)
Xarici valyuta əməliyyatlarından əldə olunan gəlir, zərər çıxılmaqla		16,718	11,874
Xarici valyuta mübadiləsindən əldə olunan gəlir, zərər çıxılmaqla		(11,505)	(1,330)
Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktivləri üzrə xalis gəlir		370	1,168
Cəmi qazanılmış sığorta mükafatları		8,412	7,052
Təkrarsığortaçılara ötürülmüş mükafatlar		(4,182)	(2,133)
Yaranmış xalis iddialar		(2,155)	(2,566)
Digər əməliyyat gəlirləri		1,223	291
Digər əməliyyatlar üzrə ehtiyatlar		(5,229)	(2,572)
Qazanılmamış sığorta haqları üzrə azalma/(artım), təkrarsığorta çıxılmaqla		1,738	(70)
İnzibati və digər əməliyyat xərcləri	18, 25	(65,448)	(72,759)
Asılı müəssisələrin zərərinəki pay	25	-	(48)
MƏNFƏƏT VERGİSİNDƏN ƏVVƏL (ZƏRƏR)/ MƏNFƏƏT		(241,751)	55,559
Mənfəət vergisi gəliri/(xərci)		44,822	(14,733)
DÖVR ÜZRƏ (ZƏRƏR)/MƏNFƏƏT		(196,929)	40,826
DİGƏR MƏCMU (ZƏRƏR)/GƏLİR:			
Daha sonra mənfəət və ya zərər hesabları üzrə yenidən təsnifləşdirilə bilən maddələr:			
Xarici valyutada aparılan əməliyyatların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə məzənnə fərqləri		(18,921)	298
DÖVR ÜZRƏ DİGƏR MƏCMU (ZƏRƏR)/GƏLİR		(18,921)	298
CƏMI DÖVR ÜZRƏ MƏCMU (ZƏRƏR)/GƏLİR		(215,850)	41,124
(ZƏRƏRİN)/MƏNFƏƏTİN TƏSNİFATI:			
Bankın səhmdarlarına aid hissə		(196,817)	40,802
Qeyri-nəzarət payı		(112)	24
DÖVR ÜZRƏ (ZƏRƏR)/MƏNFƏƏT		(196,929)	40,826
CƏMI MƏCMU (ZƏRƏRİN)/ GƏLİRİN TƏSNİFATI			
Bankın səhmdarlarına aid hissə		(216,066)	41,183
Qeyri-nəzarət payı		216	(59)
DÖVR ÜZRƏ CƏMI MƏCMU (ZƏRƏR)/GƏLİR		(215,850)	41,124
Bankın səhmdarlarına aid (zərər)/mənfəət üçün bir səhm üzrə (zərər)/ mənfəət:			
Əsas (səhm üzrə Azərbaycan manatı ilə)	19	(0.09)	0.02
Azaldılmış (səhm üzrə Azərbaycan manatı ilə)	19	(0.09)	0.02

Direktorlar Şurası tərəfindən:

Cənab Elmar Məmmədov

Direktorlar Şurasının Sədri
Azərbaycan Respublikası, Bakı
27 noyabr 2015-ci il

Cənab Ülvi Mansurov

Baş Maliyyə Direktoru
Azərbaycan Respublikası, Bakı
27 noyabr 2015-ci il

8-42-ci səhifələrdəki qeydlər bu konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının ayrılmaz hissəsinə təşkil edir.

AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI

30 İYUN 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN ALTI AYLIQ DÖVR ÜZRƏ KAPITALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ YİĞCAM ARALIQ HESABAT (min Azərbaycan Manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Məzənnə fərqləri üzrə məcmu ehtiyat	Binalar üçün yenidənqıym ətləndirmə ehtiyatı	Bölüşdürülmə -miş mənfəət / (yığılmış zərər)	Bank səhmdarlarına aid edilən cəmi kapital	Qeyri- nəzarət payı	Cəmi kapital
31 dekabr 2013-cü il	475,038	(3,594)	43,503	75,810	590,757	2,821	593,578
Dövr üzrə mənfəət	-	-	-	40,802	40,802	24	40,826
Dövr üzrə digər məcmu gəlir	-	381	-	-	381	(83)	298
Bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürmələr	-	-	(627)	627	-	-	-
Bəyan edilmiş dividendlər (Qeyd 15)	-	-	-	(14,652)	(14,652)	-	(14,652)
Adi səhmlərin emissiyası (Qeyd 15)	88,257	-	-	-	88,257	-	88,257
30 iyun 2014-cü il	563,295	(3,213)	42,876	102,587	705,545	2,762	708,307
Dövr üzrə zərər	-	-	-	(37,633)	(37,633)	458	(37,175)
Dövr üzrə digər məcmu zərər	-	(11,298)	-	-	(11,298)	(147)	(11,445)
Bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürmələr	-	-	(716)	716	-	-	-
Adi səhmlərin emissiyası (Qeyd 15)	5,038	-	-	-	5,038	-	5,038
Səhmlərin nominal dəyərində artım (Qeyd 15)	21,859	-	-	-	21,859	-	21,859
31 dekabr 2014-cü il	590,192	(14,511)	42,160	65,670	683,511	3,073	686,584
Dövr üzrə zərər	-	-	-	(196,817)	(196,817)	(112)	(196,929)
Dövr üzrə digər məcmu zərər	-	(19,249)	-	-	(19,249)	328	(18,921)
Bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürmələr	-	-	(704)	704	-	-	-
Adi səhmlərin emissiyası (Qeyd 15)	51,095	-	-	-	51,095	-	51,095
30 iyun 2015-ci il	641,287	(33,760)	41,456	(130,443)	518,540	3,289	521,829

Direktorlar Şurası tərəfindən:

Cənab Elmar Məmmədov

Direktorlar Şurasının Sədri
Azərbaycan Respublikası, Bakı

27 noyabr 2015-ci il

Cənab Ulvi Mansurov

Baş Maliyyə Direktoru
Azərbaycan Respublikası, Bakı

27 noyabr 2015-ci il

8-42-ci səhifələrdəki qeydlər bu konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI

30 İYUN 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN ALTI AYLIQ DÖVR ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ YİĞCAM ARA LIQ HESABAT (min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeyd	30 iyun 2015-ci il tarixində bitən altı aylıq dövr	30 iyun 2014-cü il tarixində bitən altı aylıq dövr
ƏMƏLIYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Alınmış faizlər		82,210	188,418
Ödənilmiş faizlər		(234,484)	(158,631)
Alınmış haqq və komissiyalar		41,563	48,053
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		(8,381)	(7,921)
Alınmış sığorta haqları		7,924	8,453
Ödənilmiş təkrarsığorta haqları		(4,182)	(2,133)
Ödənilmiş xalis iddialar		(2,155)	(2,566)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlardan əldə edilmiş gəlir		16,718	11,874
Əldə edilmiş digər əməliyyat gəlirləri		1,223	291
İşçi heyətlə bağlı ödənilmiş xərclər		(31,017)	(31,740)
Ödənilmiş inzibati və digər əməliyyat xərcləri		(21,300)	(36,765)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə (istifadə edilən)/ əldə edilən pul vəsaitləri		(151,881)	17,333
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
Milli/Mərkəzi banklardakı məcburi ehtiyatlarda xalis (artım)/azalma		(2,648)	5,246
Digər banklardan alınacaq vəsaitlərdə xalis azalma/(artım)		43,207	(219,139)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslarda xalis artım		(120,194)	(595,295)
Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktivlərində xalis azalma		7,906	1,362
Digər maliyyə və sığorta aktivlərində xalis artım		(60,599)	(4,431)
Digər aktivlərdə xalis azalma/(artım)		192	(5,645)
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlərdə xalis azalma		(447,990)	(28,636)
Müştəri hesablarında xalis (azalma)/artım		(139,420)	201,573
Digər maliyyə və sığorta öhdəliklərində xalis (azalma)/artım		(269)	18,261
Digər öhdəliklərdə xalis artım/(azalma)		235	(530)
Vergidən əvvəl əməliyyat fəaliyyətində istifadə olunan pul vəsaitləri		(871,461)	(609,901)
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(4,862)	(2,450)
Əməliyyat fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(876,323)	(612,351)
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Binalar, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər üçün ödənişlər		(28,363)	(51,920)
Satılabilən investisiyaların satışından daxilolmalar		5,287	6,287
Digər borc qiymətli kağızları üçün ödənişlər		(690)	(21,545)
Investisiya fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(23,766)	(67,178)

AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI

30 İYUN 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN ALTI AYLIQ DÖVR ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ YIĞCAM ARALIQ HESABAT (DAVAMI) (min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeyd	30 İyun 2015-ci il tarixində bitən altı aylıq dövr	30 İyun 2014-cü il tarixində bitən altı aylıq dövr
MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Adi səhmlərin emissiyası üzrə daxilolmalar		51,095	88,257
Buraxılmış borc qiymətli kağızları üzrə daxilolmalar		79,531	382,841
Borc alınmış digər vəsaitlər üzrə daxilolmalar		621,742	697,402
Borc alınmış digər vəsaitlər üzrə ödənişlər		(415,615)	(408,607)
Subordinasiya borcu üzrə daxilolmalar		262,510	-
Ödənilmiş dividendlər		-	(5,745)
Maliyyə fəaliyyətindən əldə edilən xalis pul vəsaitləri		599,263	754,148
Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklərin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		124,615	(292)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİNDƏ XALIS (AZALMA)/ARTIM		(176,211)	74,327
Dövrün əvvəlinə PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ	3	593,195	423,085
Dövrün sonuna PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ	3	416,984	497,412

Direktorlar Şurası tərəfindən:

Cənab Elmar Məmmədov
Direktorlar Şurasının Sədri
Azərbaycan Respublikası, Bakı

27 noyabr 2015-ci il

Cənab Ülvi Mansurov

Baş Maliyyə Direktoru
Azərbaycan Respublikası, Bakı

27 noyabr 2015-ci il

8-42-ci səhifələrdəki qeydlər bu konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI

30 İYUN 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN ALTI AYLIQ DÖVR ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ YIGCAM ARALIQ MALİYYƏ MƏLUMATINA QEYDLƏR (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan manatı ilə)

1. ÜMUMİ MƏLUMAT

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ("Bank") 1991-ci ildə Azərbaycan Respublikasında tam dövlətə məxsus olan bank kimi təsis olunmuşdur. 28 oktyabr 1992-ci ildə Bank səhmdar kommersiya bankına çevrilmiş və Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi (MN) Bankın əsas səhmdarı olmuşdur. 30 iyun 2015-ci il tarixinə Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi Bankın ümumi ödənilmiş nizamnamə kapitalının 81.86% hissəsinə (31 dekabr 2014-cü il: 51.07% hissəsinə) sahib olmuşdur. Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən tənzimlənir və 30 dekabr 1992-ci il tarixində verilmiş ümumi bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir. 1 mart 2005-ci il tarixində Bankın nizamnamə kapitalında dövlətə məxsus payların özəlləşdirilməsi prosesini müəyyənləşdirən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı qüvvəyə minmişdir. Bankın əsas fəaliyyəti kommersiya bankçılığı, qiymətli kağızlar, xarici valyuta və derivativ maliyyə alətləri ilə ticarət əməliyyatları, kredit və zəmanətlərin verilməsi və sair əməliyyatların aparılmasından ibarətdir.

Bankın hüquqi ünvanı: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, AZ 1005, Nizami küçəsi 67.

30 iyun 2015-ci və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə Bankın Azərbaycan Respublikasında 35 filialı, London, Frankfurt, Dubay, Lüksemburq və Nyu-Yorkda 5 nümayəndəliyi fəaliyyət göstərir.

Bank maliyyə hesabatlarında konsolidə edilmiş aşağıdakı müəssisələrdən ibarət olan qrupun ("Qrup") ana müəssisəsidir:

Adı	Fəaliyyət göstərdiyi ölkə	Təsisçi payı / səsvermə hüququ (%)		Əməliyyat növü
		2015	2014	
"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC	Azərbaycan Respublikası	Ana müəssisə		Bankçılıq
Törəmə müəssisələr: "ABB Moskva" ASC	Rusiya Federasiyası	100.0	100.0	Bankçılıq
Beynəlxalq Sığorta Şirkəti	Azərbaycan Respublikası	100.0	100.0	Sığorta
"Azərikard" MMC	Azərbaycan Respublikası	100.0	100.0	Plastik kartlar
"ABB Gürcüstan" MMC	Gürcüstan Respublikası	75.0	75.0	Bankçılıq
Asılı müəssisələr: "Joint Leasing" QSC	Azərbaycan Respublikası	47.6	47.6	Lizinq
Bakı Banklararası Valyuta Birjası	Azərbaycan Respublikası	20.0	20.0	Valyuta mübadiləsi

Qrupun son nəzarətçi tərəfi Azərbaycan Respublikasının Hökumətidir.

24 yanvar 2002-ci il tarixində Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərində səhmləri bütünlükdə Qrupa məxsus olan "Azərbaycan" Beynəlxalq Bankı – Moskva" ASC törəmə müəssisəsi (ABB Moskva) qeydiyyatdan keçmişdir. "ABB Moskva" ASC-nin nizamnamə kapitalı 10,000,000 Avro təşkil etmişdir. Müəssisə məhdud məsuliyyətli cəmiyyət kimi fəaliyyət göstərən kommersiya bankıdır. ABB Moskva öz fəaliyyətinə Rusiya Federasiyasının Mərkəzi Bankı (RFMB) tərəfindən 25 yanvar 2002-ci il tarixində verilmiş lisenziyaya əsasən başlamışdır. Lisenziyaya əsasən, ABB Moskva bankına hüquqi şəxslərlə Rus rublu və digər xarici valyutalarda bank əməliyyatlarının həyata keçirilməsinə icazə verilir. Qeydiyyatdan alındıqdan sonra ilk iki il müddətində Rusiya Federasiyasının qanunvericilik tələblərinə əsasən, "ABB Moskva" ASC-yə fiziki şəxslərdən depozitlərin cəlb edilməsi qadağan edilmişdir. 1 dekabr 2004-cü il tarixində ABB Moskva RFMB-dan fiziki şəxslərə tam həcmdə bank xidmətləri göstərmək üçün lisenziya almışdır. 20 may 2013-cü il tarixində ABB Moskva qiymətli metallarla bütün növ əməliyyatları aparmaq üçün RFMB-dan lisenziya almışdır. "ABB Moskva" ASC-nin əsas fəaliyyəti kommersiya bank xidmətlərindən ibarətdir.

ABB Moskva 2 dekabr 2004-cü il tarixindən etibarən Rusiya Federasiyasının Əmanətlərin Sığortalanması Agentliyinin üzvüdür. ABB Moskva bankının hüquqi ünvanı: Rusiya Federasiyası, Moskva şəhəri, 105062, Tverskaya küç. 6, bina 2.

Qrupun Müşahidə Şurasının 30 dekabr 2006-cı və 18 may 2011-ci il tarixli qərarlarına əsasən, "ABB Moskva" ASC-nin nizamnamə kapitalı 31 dekabr 2007-ci və 31 dekabr 2011-ci il tarixlərində bitən illər ərzində müvafiq olaraq 4 milyon Avro və 10 milyon AZN artırılmışdır. Qrupun Müşahidə Şurasının 4 aprel 2014-cü il tarixli və 23 may 2014-cü il tarixli qərarlarına əsasən "ABB Moskva" ASC-nin səhmdar kapitalı 31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il ərzində müvafiq olaraq 10 milyon və 18 milyon manat məbləğində artırılmışdır.

5 fevral 2002-ci il tarixində səhmləri bütünlükdə Qrupa məxsus törəmə müəssisə olan Beynəlxalq Sığorta Şirkəti ("Törəmə sığorta müəssisəsi") Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatla alınmışdır. Törəmə sığorta müəssisəsi Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin 15 oktyabr 2009-cu il tarixli sığorta lisenziyasına əsasən fəaliyyət göstərir. Şirkət 33 növ sığorta fəaliyyəti göstərməsi məqsədilə lisenziya əldə etmişdir. Törəmə sığorta müəssisəsinin həyata keçirdiyi fəaliyyətə tibbi sığorta, nəqliyyat vasitələrinin sığortası, gəmi sahiblərinin məsuliyyətinin sığortası, gəmiçilik üzrə üçüncü tərəflər qarşısında sığorta, gəmilərin sığortası, əmlak, bədbəxt hadisələrdən sığorta, həyat sığortası, fərdi sığorta, bank risklərinin sığortalanması, yanğından icbari sığorta, öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə görə məsuliyyət sığortası, təkrarsığorta və digər sığorta növləri daxildir. Törəmə sığorta müəssisəsinin hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, AZ 1065, C. Cəbbarlı küçəsi 40C. Qrupun Müşahidə Şurasının 4 aprel 2014-cü il tarixli qərarına əsasən, 31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il ərzində törəmə sığorta müəssisəsinin nizamnamə kapitalı 6 milyon manat məbləğində artırılmışdır.

Banka 100% məxsus olan "Azərikard" MMC 3 may 1996-cı il tarixində məhdud məsuliyyətli cəmiyyət kimi təsis edilmişdir. "Azərikard" MMC 4 iyul 1996-cı il tarixində Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan keçmiş və 1997-ci ildə fəaliyyətə başlamışdır. "Azərikard" MMC MasterCard və Viza International beynəlxalq elektron ödəmələr xidmətlərinin üzvüdür və Azərbaycan Respublikasında plastik kart əməliyyatları üzrə klirinq və avtorizasiya mərkəzi kimi fəaliyyət göstərir.

"Azərikard" MMC hazırda Azərbaycan Respublikasında plastik kart əməliyyatları üzrə avtorizasiya və klirinq xidmətləri göstərən ən iri şirkətlərdən biridir. "Azərikard" MMC-nin hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, AZ1005, Nizami küç. 67.

16 noyabr 2006-cı il tarixində Qrup Gürcüstan Respublikasının Tbilisi şəhərində səhmlərinin 75%-i ona məxsus olan törəmə müəssisəni – "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı – Gürcüstan" ASC-ni ("ABB Gürcüstan") qeydiyyatdan keçirmişdir. "ABB Gürcüstan" ASC-nin nizamnamə kapitalı 12,000,000 Gürcüstan Lari məbləğində müəyyən edilmişdir ki, bunun da 3,000,000 Lari məbləğində qeyri-nəzarət payı rezident Azərbaycan bankına və Gürcüstan vətəndaşı olan fiziki şəxsə məxsusdur. ABB Gürcüstan Gürcüstan Milli Bankı ("GMB") tərəfindən verilmiş 5 fevral 2007-ci il tarixli lisenziyaya əsasən fəaliyyətə başlamışdır. "ABB Gürcüstan" ASC-nin hüquqi ünvanı belədir: Gürcüstan Respublikası, Tbilisi, Xetaqurova küçəsi 36. Qrupun Müşahidə Şurasının 18 may 2011-ci il tarixli qərarına əsasən, "ABB Gürcüstan" ASC-nin nizamnamə kapitalı 31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il ərzində 3,750 min manat məbləğində artırılmışdır. Nizamnamə kapitalındakı ümumi artım 5,000 min manat təşkil etmişdir, belə ki, artımın qalan hissəsi "ABB Gürcüstan" ASC-nin digər səhmdarları tərəfindən ödənilmişdir.

Bu konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatının buraxılması 27 noyabr 2015-ci il tarixində Direktorlar Şurası tərəfindən təsdiq edilmişdir.

2. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU SİYASƏTLƏRİ

Hazırlanma əsasları

2015-ci ilin birinci yarısında Azərbaycan Respublikası bir sıra mənfi iqtisadi şəraitlərin, eləcə də global neft qiymətlərinin davamlı şəkildə azalmasının təsirinə məruz qalmışdır.

Azərbaycanın müxtəlif istiqamətli iqtisadiyyatını dəstəkləmək, beynəlxalq aləmdə mövqeyini möhkəmləndirmək və ixrac imkanlarını artırmaq, o cümlədən ödəniş balansının davamlı olmasını təmin etmək üçün 21 fevral 2015-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı Azərbaycan manatını (AZN) digər əsas ticarət valyutalarına qarşı təxminən 34% devalvasiya etmişdir.

Nəticədə Manatın ABŞ dollarına qarşı rəsmi mübadilə məzənnəsi hər ABŞ dolları üçün 1.05 manat, manatın Avroya qarşı rəsmi mübadilə məzənnəsi isə hər Avro üçün 1.19 manat olmuşdur. Bu tarixdən etibarən ARMB manatın ABŞ dolları və Avrodan ibarət olan ikili valyuta səbətə qarşı mübadilə məzənnəsini gündəlik müəyyən etməyi planlaşdırır.

Belə mürəkkəb bazar şəraitində və aktivlərin keyfiyyətindəki azalma, problemli kreditlərin artması, Qrupun likvidlik mövqeyinin zəifləməsi səbəbindən Azərbaycan Respublikası Hökuməti Qrupun kapital mövqeyini möhkəmləndirmək və onun aktivlərinin keyfiyyətini artırmaq məqsədilə bir sıra tədbirlər görmüşdür.

Qrupun kapitalını artırmaq üçün Bank 29 mart 2015-ci il tarixində 51,095 min manat nominal dəyerdə 189,241 min səhm emissiya etmişdir (Qeyd 15). Qrup buraxılması mümkün olan əlavə 740,741 min səhmə sahibdir və bu səhmləri 2015-ci ilin 4-cü rübündə emissiya etmək niyyətindədir.

ARMB və Maliyyə Nazirliyi tərəfindən Qrupun aktivlərinin keyfiyyəti və likvidlik mövqeyi üzrə hərtərəfli təhlil aparıldıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Azərbaycan Beynəlxalq Bankının dövlətə məxsus səhmlərinin özəlləşdirilməyə hazırlanması ilə bağlı sağlamlaşdırma tədbirləri haqqında 15 iyul 2015-ci il tarixli Fərman ("Fərman") imzalamışdır (Qeyd 26). Fərmanda Bankın maliyyə dayanıqlılığının artırılması məqsədilə problemli və keyfiyyəti aşağı olan aktivlərin dövlətə məxsus "Aqrarkredit" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Bank olmayan Kredit Təşkilatının ("Aqrarkredit" QSC) idarəetməsinə verilməsi nəzərdə tutulur. Maliyyə Nazirliyi Bankla birlikdə Aqrarkredit" QSC-yə ötürüləcək problemli və keyfiyyəti aşağı olan aktivlərin siyahısını müəyyən etmişdir ki, bu proses mərhələli şəkildə baş tutacaqdır.

Müəyyən edilmiş problemli və keyfiyyəti aşağı olan aktivlərin 3,000,000 min manatdan ibarət olan ilk hissəsinin Aqrarkredit" QSC-yə ötürülməsi 14 sentyabr 2015-ci il tarixində həyata keçirilmişdir. Hesabatın buraxıldığı tarixə Qrup 2,000,000 min manat məbləğində vəsait almışdır ki, belə vəsaitlə bağlı qalan hissənin 31 dekabr 2015-ci il tarixinə qədər alınması gözlənilir. Bu vəsaitlərin daxil olması 30 iyun 2015-ci il tarixi üzrə məcmu likvidlik kəsirini 1 ilə qədər bağlamaq üçün Qrupa imkan yaradacaq (Qeyd 21). Bundan əlavə, belə daxilolmalar vasitəsilə Qrup müddətli borc vəsaitlərinə dair şərtlərin pozulması hallarını aradan qaldıra biləcək (Qeyd 23).

Həmçinin, Fərmana əsasən, Bank İdarə Heyətinin tərkibini yenidən təşkil etmişdir. 22 iyul 2015-ci il tarixində Elmar Məmmədov, Cahangir Hacıyevin sağlamlıqla bağlı problemlər səbəbindən vəzifəsindən istefa verməsindən sonra İdarə Heyətinin sədri, Murad Şirəliyev və Ülvi Mansurov isə İdarə Heyətinin üzvləri seçilmişlər.

Qrup, əməliyyatlarını (insan resursları və digər sahələr) sadələşdirmək, korporativ idarəetməni təkmilləşdirmək, yenilənmiş kreditvermə prosesini tətbiq etmək, yeni maliyyə vəsaitləri cəlb etmək və Qrupun gəlirliliyini bərpa etmək məqsədilə restrukturizasiya prosesinə başlamışdır.

Rəhbərlik düşünür ki, yuxarıda qeyd olunan tədbirlər Qrupun fasiləsiz fəaliyyətini təmin edəcək və müvafiq olaraq, bu konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatları Qrupun gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirə bilməsi ehtimalı əsasında hazırlanmışdır.

Uyğunluq haqqında bəyanat

Bu konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatları "Aralıq Maliyyə Hesabatları" adlı 34 sayılı Mühəsibat Uçotunun Beynəlxalq Standartı əsasında hazırlanmışdır. Konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatlarına MHBS-ə əsasən hazırlanmış 31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş illik maliyyə hesabatları ilə birlikdə baxılmalıdır.

Bu konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatlarına 30 iyun 2014-cü il tarixinə bitən altı aylıq dövr üzrə məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş müqayisəli yığcam aralıq hesabat və 31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş müqayisəli yığcam aralıq hesabat daxildir.

Aşağıda təsvir edilənlər istisna olmaqla, bu konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatlarının hazırlanmasında 31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş illik maliyyə hesabatları ilə müqayisədə eyni prinsip və hesablama metodlarından istifadə edilmişdir.

Aralıq dövr üzrə vergilərin ölçülməsi

Aralıq dövr üzrə mənfəət vergisi xərcləri gözlənilən illik məcmu mənfəətlərə tətbiq oluna biləcək effektiv vergi dərəcəsi, yəni aralıq dövr üzrə vergidən əvvəl mənfəətə tətbiq olunan hesablanmış orta illik effektiv mənfəət vergisi dərəcəsi istifadə edilməklə hesablanır.

Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri və təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri

Mühasibat uçotu qaydalarını tətbiq edərkən Qrup rəhbərliyindən digər mənbələrdən açıq əldə edilməsi mümkün olmayan aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində dair mühakimələr, təxminlər və ehtimalların irəli sürülməsi tələb olunur. Təxminlər və əlaqədar ehtimallar keçmiş təcrübəyə və müvafiq hesab edilən digər amillərə əsaslanır. Faktiki nəticələr həmin təxminlərdən fərqli ola bilər.

Təxminlər və əsas götürülən ehtimallar davamlı qaydada təhlil edilir. Mühasibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır.

Təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri

Aşağıda gələcək dövrlərə aid əsas fərziyyələr və hesabat dövrünün sonuna təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri göstərilir ki, bu da növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsi riskini daşıyır.

Kreditlərin və debitor borclarının dəyərsizləşməsi

Qrup dəyərsizləşməni müəyyən etmək məqsədilə kreditləri və debitor borclarını mütəmadi olaraq nəzərdən keçirir. Qrupun kreditlər və debitor borcları portfelində baş vermiş dəyərsizləşmə üzrə zərərin tanınması üçün kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar yaradılır. Qrup kredit və debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara dair mühasibat təxminlərini qeyri-müəyyən hesab edir, ona görə ki, (i) onlar gələcək defolt dərəcələri barədə fərziyyələrin, eləcə də dəyərsizləşmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı potensial itkilərin qiymətləndirilməsinin yaxın keçmişdəki fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması səbəbindən vaxtaşırı olaraq dəyişikliklərə çox məruz qalır və (ii) Qrupun hesabladığı zərər ilə faktiki zərər arasında hər hansı əhəmiyyətli fərq müqabilində ondan gələcək dövrlərdə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə biləcək ehtiyatların qeyd edilməsi tələb oluna bilər.

Borcalan maliyyə çətinlikləri ilə üzləşdikdə və belə borcalanlara dair tarixi məlumat mənbələri az sayda olduqda, Qrup hər hansı dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləğini hesablamaq üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir. Eyni ilə, Qrup keçmiş fəaliyyət nəticələri, keçmiş müştəri davranışı, qrup daxilində borcalanın ödəniş etmə vəziyyətindəki mənfi dəyişiklikləri göstərən müşahidə oluna bilən məlumatlar, eləcə də qrup daxilində aktiv üzrə öhdəliyin yerinə yetirilməməsi halları ilə əlaqəli olan ölkə və yerli iqtisadi şəraitlərə əsaslanmaqla gələcək pul axınlarındakı dəyişiklikləri hesablayır. Rəhbərlik kredit riski ilə seçiyənlənən aktivlərlə bağlı əvvəlki dövrlər üzrə zərər təcrübəsinə və kreditlər qrupunda olduğu kimi dəyərsizləşməyə dəlalət edən obyektiv sübutlara əsaslanan ehtimallardan istifadə edir. Qrup tarixi məlumatlarda əksini tapmamış hazırkı şəraitlərin qeyd edilməsi məqsədilə kreditlər qrupu üzrə müşahidə oluna bilən məlumatlara düzəliş etmək üçün rəhbərliyin mühakimələrindən istifadə edir.

Konsolid edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatlarında maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlərə əsasən müəyyən olunmuşdur. Qrup fəaliyyət göstərdiyi ölkələrdəki şəraitlərdə hansı dəyişikliklərin baş verəcəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara necə təsir göstərəcəyini qabaqcadan söyləmək iqtidarında deyil.

30 iyun 2015-ci və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə kredit və debitor borclarının ümumi məbləği müvafiq olaraq 10,567,031 min manat və 8,704,795 min manat, dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyatların məbləği isə müvafiq olaraq 1,214,423 min manat və 849,804 min manat təşkil etmişdir.

Yenidən qiymətləndirilmiş məbləğlərlə uçotda əks etdirilən binalar

Binalar uçotda təkrar qiymətləndirilmiş məbləğlərlə ölçülür. Sonuncu qiymətləndirmə 30 iyun 2013-cü il tarixinə təsadüf etmişdir. Növbəti təkrar qiymətləndirmənin 30 iyun 2016-cı il tarixində həyata keçiriləcəyi planlaşdırılır. Təkrar qiymətləndirilmiş əmlakın 30 iyun 2015-ci və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə balans dəyəri müvafiq olaraq 79,110 min manat və 72,162 min manat təşkil etmişdir.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin bərpa oluna bilməsi

Qrup rəhbərliyi hesabat tarixinə təxirə salınmış vergi aktivləri üçün qiymətləndirmə ehtiyatının yaradılmasının zəruri olmadığına əmindir, ona görə ki, təxirə salınmış vergi aktivlərinin böyük ehtimalla tam məbləğdə realizə olunacağı güman edilir. Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri 30 iyun 2015-ci və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə müvafiq olaraq 83,589 min manat və 24,300 min manat təşkil etmişdir.

Digər borc alınmış vəsaitlər

Rəhbərlik 30 iyun 2015-ci il tarixinə beynəlxalq maliyyə institutlarından alınmış 2,242,765 min manat (31 dekabr 2014-cü il: 1,563,366 min manat) məbləğində kredit və əlaqəli kreditvermənin uçotda ilkin tanınması ilə bağlı gəlir və ya zərərin yarana biləcəyini nəzərdən keçirmişdir. Bank beynəlxalq maliyyə institutlarından belə institutların inkişaf etməkdə olan ölkələrə təqdim etdiyi kreditlər üzrə faiz dərəcəsi ilə uzun müddətli maliyyələşdirmə vəsaitləri əldə edir ki, bu faiz dərəcələri də Bankın yerli kredit təşkilatlarından əldə edə biləcəyi vəsaitlər üzrə təklif olunan faiz dərəcələrindən az ola bilər. Belə borc götürülmüş vəsaitlərin 30 iyun 2015-ci il tarixinə məbləği 419,001 min manat (31 dekabr 2014-cü il: 240,510 min manat) təşkil etmişdir. Belə maliyyələşdirmə sayəsində Bank xüsusi müştərilərinə əlverişli faiz dərəcəsi ilə vəsaitlər təqdim edə bilər.

Əməliyyatlar əlaqəli olmayan tərəflərlə həyata keçirildiyi üçün rəhbərliyin mülahizəsinə görə, belə vəsaitlər və əlaqəli kreditlər bazar faiz dərəcəsi ilə təqdim olunur və gəlir və zərərin ilkin tanınması baş verməməlidir. Belə mülahizələrini irəli sürərkən rəhbərlik, həmçinin, belə alətləri ayrı bazar segmenti kimi nəzərdə tutmuşdur.

Aşağı faiz dərəcəsi ilə kreditlər

Rəhbərlik müəyyən kredit və avanslar üçün müqavilə üzrə faiz dərəcəsinin 5.00% və ya daha az təşkil etdiyi müvafiq bazar dərəcələrini nəzərdən keçirmişdir. Belə kreditlərin 30 iyun 2015-ci il tarixinə məbləği 288,992 min manat (31 dekabr 2014-cü il tarixinə müqavilə üzrə 5.00% və ya daha az: 327,747 min manat) təşkil etmişdir. Rəhbərliyin hesablamalarına görə belə kreditlər üzrə müqavilə əsasında təqdim olunan faiz dərəcələri müəyyən hissəsi dövlət orqanları və dövlət müəssisələrinə verilmiş belə kreditlər üzrə təqdim olunan vəsaitlərin ən yüksək dəyərlə və ən səmərəli şəkildə istifadə alternativləri ilə eynidir. Rəhbərlik sözügedən borc götürülmüş vəsaitlər üzrə faiz dərəcələrinin təqdim olunmuş vəsaitlərin ən yüksək dəyərlə və ən səmərəli şəkildə istifadə imkanlarından fərqli olduğu qənaətinə gələrsə, bu kreditlər üzrə konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə hesabatlarında əks olunmuş balans dəyəri və faiz gəliri, habelə kreditlərin verilməsi üzrə zərərlər daxilində qeyd edilmiş məbləğlər fərqli ola bilər.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycanın, Rusiyanın və Gürcüstanın vergi, valyuta və gömrük fəaliyyəti haqqında qanunvericilikləri müxtəlif formada şərh oluna bilər. 23 sayılı qeydə baxın.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların uçotda ilkin tanınması

Adi fəaliyyət zamanı Qrup əlaqəli tərəfləri ilə əməliyyatlar həyata keçirir. 39 sayılı MUBS maliyyə alətlərinin uçotda ədalətli dəyər əsasında ilkin tanınmasını tələb edir. Belə əməliyyatlar üçün fəal bazarın mövcud olmadığı şəraitdə onların bazar və ya bazardan kənar faiz dərəcələri ilə qiymətləndirilməsinə dair qərar verilirken mühakimələrdən istifadə olunur. Mühakimələr əlaqəli olmayan tərəflərlə həyata keçirilən bənzər əməliyyatlar üçün qiymətlərin müəyyənləşdirilməsinə və effektiv faiz dərəcəsinin təhlilinə əsaslanır. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıq vəsaitlər haqqında məlumatlar 25 sayılı qeyddə açıqlanır.

Kapital adekvatlığı əmsalı

Kapital adekvatlığı əmsalı Kapitalın Ölçülməsi və Kapital Standartlarına dair Beynəlxalq Konvergensiyanın (1988-ci ilin iyul ayı, 2005-ci ilin noyabr ayına yenilənmiş versiya) (yaxud kapital norması haqqında Bazel razılaşmasının) tələblərinə müvafiq olaraq hesablanır. Belə tələblər müxtəlif cür şərh oluna bilər və buna görə də kapitalın adekvatlığı əmsalının hesablanmasına daxil edilmiş məbləğlərin əks olunması, çıxarılması və/və ya təsnifləşdirilməsinin məqsədəuyğun olub-olmaması rəhbərliyin mülahizələrini tələb edir (məsələn, risk üzrə ölçülmüş ümumi aktivlərin hesablanması məqsədilə blokləşdirilmiş müştəri hesabları ilə bağlı balansdankənar öhdəliklərin 0% dərəcəli risk daşıyıb-daşmadığının müəyyənləşdirilməsi halında). Hazırda rəhbərlik hesab edir ki, balansdankənar belə öhdəliklər kapital adekvatlığının hesablanması məqsədləri üçün 0% dərəcəli risk daşıyır.

Likvidlik uyğunsuzluğu

Hazırkı konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə məlumatlarına 21 sayılı qeyddə açıqlandığı kimi, Qrupun 30 iyun 2015-ci il və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə on iki aya qədərki dövr üzrə məcmu mənfi likvidlik kasırı vardır. Rəhbərlik müddəti on iki aya qədər olan cəlb edilmiş öhdəliklərini qarşılamaq üçün lazımi vəsaitləri əldə edə biləcəyini düşünür. Xüsusilə də, rəhbərlik ehtimal edir ki, Qrupun səhmdarları tərəfindən edilən davamlı yardım və beynəlxalq maliyyə institutlarından borc vəsaitlərini cəlb etmək imkanları onun 21 sayılı qeyddə açıqlanan öhdəliklərinin ödənilməsi tələb olunduğu təqdirdə lazımi vəsaitləri əldə etməsini təmin edəcək.

Konsolidasiya, birgə razılaşmalar, asılı müəssisələr və açıqlamalara dair yeni və düzəliş edilmiş standartlar

Maliyyə hesabatlarında təqdim olunan məbləğlərə təsir edən MHBS-lərə düzəlişlər. Cari ildə hazırkı maliyyə hesabatlarında təqdim olunan məbləğlərə təsir edən aşağıdakı yeni və düzəliş edilmiş Standartlar və Şərhlər qəbul edilmişdir.

- MUBS 19-a düzəlişlər - *Müəyyən olunmuş müavinət planları: İşçilər tərəfindən ödəmələr*,
- 2010-2012-ci illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər;
- 2011-2013-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər;

2010-2012-ci illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər. 2010-2012-ci illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlərə aşağıda icmalı verilən müxtəlif MHBS-lərə düzəlişlər daxildir.

MHBS 2-yə düzəlişlər "hüquqların verilməsi şəraiti" və "bazar şəraiti" anlayışına dəyişikliklər edir və əvvəllər "hüquqların verilməsi şəraiti" anlayışına daxil olan "fəaliyyət şəraiti" və "xidmət şəraiti" anlayışlarını əlavə edir.

MHBS 3-ə düzəlişlər aktiv və ya öhdəlik kimi təsnifləşdirilən şərti ödənişlərin, bu ödənişlərin MUBS 39 və ya MHBS 9-a əsasən maliyyə aləti və yaxud qeyri-maliyyə aktivləri və ya öhdəliyi olub-olmamasından asılı olmayaraq hər hesabat tarixinə ədalətli dəyərle ölçülməsinə aydınlıq gətirir.

MHBS 8-ə düzəlişlər əməliyyat seqmentlərinə məcmu meyarı tətbiq edərkən rəhbərlik tərəfindən verilən qərarların açıqlanmasını tələb edir və seqment aktivləri əsas əməliyyat rəhbərinə daimi qaydada təqdim olunduğu halda, hesabat olunmalı seqmentlərə aid aktivlərin müəssisənin aktivləri ilə üzləşdirilməsinə aydınlıq gətirir.

MHBS 13-lə bağlı qərarların əsasını təşkil edən düzəlişlər MHBS 13-ün və MUBS 39 və MHBS 9-a növbəti düzəlişlərin buraxılmasının qeyri-müəyyən faiz dərəcəsi olan qısamüddətli debitor borcların və kreditor borcların endirim etmədən onların hesab fakturada göstərilən məbləğlərinə (endirim məbləği kiçik olarsa) nisbətə ölçülməsi imkanlarının dəyişmədiyinə aydınlıq gətirir. Bu düzəlişlərin dərhal qüvvəyə minməsi nəzərdə tutulmuşdur.

MUBS 16 və MUBS 38-ə düzəlişlər torpaq, tikili və avadanlıq obyektləri və qeyri-maddi aktivlər yenidən qiymətləndirildikdə yığılmış köhnəlmə/amortizasiya ilə bağlı uçotdakı uyğunsuzluqları aradan qaldırır. Düzəliş edilmiş standartlar ümumi balans dəyərinin aktivin balans dəyərinin yenidənqiymətləndirmə məbləğinə uyğun şəkildə düzəliş edilməsinə və yığılmış köhnəlmə/amortizasiyanın ümumi balans dəyəri ilə yığılmış dəyərsizləşmə zərərələrini nəzərə aldıqdan sonra yaranan balans dəyəri arasındakı fərqdən ibarət olduğu aydınlıq gətirir.

MUBS 24-ə düzəlişlər hesabatçı müəssisəyə əsas idarəedici heyət xidmətlərini göstərən idarəetmə müəssisəsinin hesabatçı müəssisənin əlaqəli tərəfi olduğuna aydınlıq gətirir. Nəticədə, hesabatçı müəssisə xidmətlərin ödənilməsi ilə bağlı çekilmiş xərcləri və ya əsas idarəedici heyət xidmətlərinin təmin edilməsi ilə əlaqədar idarəetmə müəssisəsi üzrə kreditor borcları əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar kimi açıqlamalıdır. Lakin belə ödənişin tərkib hissələrinin açıqlanması tələb olunmur.

Bu düzəlişlərin tətbiqinin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsiri yoxdur.

2011-2013-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər. 2011-2013-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlərə aşağıdakı müxtəlif MHBS-lərə düzəlişlər daxildir.

MHBS 3-ə düzəlişlər standartın birgə müəssisələrin öz maliyyə hesabatlarında birgə müəssisələrin bütün növlərinin formalaşdırılması uçotuna şamil edilmədiyinə aydınlıq gətirir.

MHBS 13-ə düzəlişlər Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri qrupunun ədalətli dəyərinin xalis əsasda ölçülməsi üzrə portfel istisnalarının əhatə dairəsinə aşağıda qeyd edilən müqavilələrin daxil olub-olmamasına aydınlıq gətirir. Düzəlişlərə əsasən MUBS 32-yə daxil olan maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri anlayışına uyğun gəlməyən, lakin MUBS 39 və MHBS 9-a daxil olan, eləcə də onlara uyğun uçota alınan bütün müqavilələr belə əhatə dairəsinə aiddir.

MUBS 40-a düzəlişlər MUBS 40 və MHBS 3-ün qarşılıqlı istisna olmadığına və hər iki standartın tətbiqinin tələb oluna biləcəyinə aydınlıq gətirir. Nəticədə investisiya mülkiyyətini alan müəssisə əmlakın MUBS 40-dakı investisiya mülkiyyəti anlayışına və əməliyyatların MHBS 3 üzrə müəssisələrin birləşməsi əməliyyatlarına nə dərəcədə uyğun olduğuna aydınlıq gətirir.

Bu düzəlişlərin tətbiqinin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsiri yoxdur.

Qrup buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş hər hansı digər standart, düzəliş və ya şərhləri erkən tətbiq etməmişdir.

Buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS-lər

Qrup buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş aşağıdakı yeni və düzəliş edilmiş MHBS-ləri tətbiq etməmişdir:

- MHBS 9 *Maliyyə Alətləri*²;
- MHBS 14 *Təxirə salınmış tarif düzəlişləri üzrə hesablar*¹;
- MHBS 15 *Müştərilərlə Müqavilə üzrə Gəlirlər*²;
- MHBS 11-ə düzəlişlər - *Birgə Əməliyyatlarda İştirak Paylarının Alışının Uçotu*¹;
- MUBS 1-ə düzəlişlər – *Məlumatın açıqlanması üzrə təşəbbüslər*¹;
- MUBS 16 və MUBS 38-ə düzəlişlər – *Məqbul Köhnəlmə və Amortizasiya Metodlarının Aydınlaşdırılması*¹;
- MUBS 16 və MUBS 41-ə düzəlişlər – *Kənd təsərrüfatı: Bar verən Bitkilər*¹;
- MUBS 27-ə düzəlişlər – *Fərdi Maliyyə Hesabatlarında İştirak Payı Metodu*¹;
- MHBS 10 və MUBS 28-ə düzəlişlər – *İnvestor ilə Asılı müəssisə və ya Birgə Müəssisə arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi*¹;
- MHBS 10, MHBS 12 və MUBS 28-ə düzəlişlər – *İnvestisiya müəssisələri: Konsolidasiya tələbi üzrə istisnanın tətbiqi*¹;
- 2012-2014-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər¹;

¹ Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 yanvar 2016-cı il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

² Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 yanvar 2018-ci il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

MHBS 9 Maliyyə Alətləri. 2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmış MHBS 9 maliyyə aktivlərinin təsnifatı və qiymətləndirilməsi üçün yeni tələbləri təqdim edir. Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və ölçülməsi, habelə tanınmasının dayandandırılması ilə bağlı yeni tələblərin daxil edilməsi məqsədilə 2010-cu ilin oktyabrında, ümumi hecinq uçotu ilə bağlı yeni tələblərin daxil edilməsi üçün 2013-cü ilin noyabrında MHBS 9-a düzəliş olunmuşdur. 2014-cü ilin iyul ayında BMUSŞ əsasən maliyyə aktivləri üçün dəyərsizləşmə tələblərini, habelə bəzi sadə borc alətləri üçün "digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərle ölçülmə" kateqoriyasını tətbiq etməklə təsnifləşdirmə və ölçülmə tələbləri ilə bağlı məhdud düzəlişləri əks etdirən MHBS 9-un yekun versiyasını hazırlamışdır. MHBS 9-un məqsədi Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə adlı MUBS 39-u əvəz etməkdən ibarətdir.

MHBS 9 üzrə əsas tələblər aşağıdakılardan ibarətdir:

- **Maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və ölçülməsi.** Maliyyə aktivləri onların saxlandığıları biznes modelinə və müqavilə üzrə pul daxilolmalarının göstəricilərinə istinad etməklə təsnifləşdirilir. Xüsusilə də, müqavilə üzrə pul daxilolmalarının yığılması məqsədini daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılan və müqavilə üzrə pul daxilolmaları yalnız əsas borc məbləği, eləcə də ödənilməmiş əsas borc məbləği üzrə faizlərin ödənilməsindən ibarət olan borc alətləri adətən ilkin tanınmadan sonra amortizasiya edilmiş dəyərle ölçülür. MHBS 9-un 2014-cü il versiyası müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması və maliyyə aktivlərinin satılmasından, eləcə də ilkin tanınmadan sonra digər məcmu gəlirlər hesabında ədalətli dəyərle tanınan belə maliyyə aktivləri üzrə müəyyən olunmuş tarixlərdə qalıq borclar üzrə əsas borc və faiz məbləğlərinin toplanmasından ibarət olan biznes modeli çərçivəsində borc alətləri üçün "digər məcmu gəlirlər üzrə ədalətli dəyər" kateqoriyasını təqdim edir. Bütün digər borc və kapital investisiyaları ədalətli dəyərle ölçülür. Bundan başqa, Maliyyə alətləri haqqında MHBS 9-a əsasən müəssisələr yalnız dividend üzrə gəliri mənfəət və ya zərər hesablarında tanımaq şərtlə kapital investisiyasının (ticarət üçün saxlanılmayan) ədalətli dəyərində sonrakı dəyişikliklərin digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda təqdim edilməsi ilə bağlı yekun seçim edə bilərlər.
- **Maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi və ölçülməsi.** Maliyyə öhdəlikləri MUBS 39-da olduğu kimi eyni tərzdə təsnifləşdirilir, lakin müəssisənin öz kredit riskinin ölçülməsinə tətbiq olunan tələblər üzrə fərqlər mövcuddur. MHBS 9 maliyyə öhdəliyinin kredit riskindəki dəyişikliklərə şamil olunan belə öhdəliyin ədalətli dəyərində dəyişiklik məbləğinin (öhdəliklərin kredit riskində dəyişikliklərin təsirinə digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda tanınması mənfəət və ya zərər üzrə uçot uyğunsuzluğu əmələ gətirməyənədək) digər məcmu gəlirlərdə tanınmasını tələb edir. Maliyyə öhdəliyinin kredit riskinə şamil olunan ədalətli dəyərde dəyişikliklər daha sonra mənfəət və ya zərər üzrə yenidən təsnifləşdirilir.
- **Dəyersizləşmə.** MHBS 9-un 2014-cü il versiyası maliyyə aktivlərinin dəyersizləşməsi ilə bağlı MUBS 39-dakı "çəkilməmiş kredit zərərləri modeli"nin əksinə olaraq "gözlənilən kredit zərərləri modeli"ni təqdim edir. Gözlənilən kredit zərərləri modeli kredit riskindəki dəyişiklikləri əks etdirmək üçün müəssisə tərəfindən belə kredit zərərlərinin və onlarla bağlı dəyişikliklərin ilkin tanınma dövründən başlayaraq hər hesabat tarixində uçota alınmasını tələb edir. Digər sözlərlə desək, kredit hadisəsinin kredit zərəri tanınmamışdan əvvəl baş verməsi artıq vacib deyil.
- **Hecinqin uçotu.** Yeni ümumiləşdirilmiş hecinq uçotu tələbləri hazırda MUBS 39-a daxil olan hecinq uçotu mexanizmlərinin 3 növünü özündə birləşdirir. MHBS 9-a əsasən hecinq uçotuna uyğun olan əməliyyatların növləri, xüsusilə hecinq alətlərinə aid olan alətlərin növlərinin artırılması və hecinq uçotunun tətbiq olunduğu qeyri-maliyyə alətlərinin risk komponentlərinin növləri ilə bağlı daha geniş imkanlar verilir. Bundan əlavə, effektivlik testi öyrənilmiş və "iqtisadi münasibətlər"in əsasları ilə əvəzlənmişdir. Həmçinin, keçmiş dövrlərə şamil olunmaqla qiymətləndirmə artıq tələb edilmir. Müəssisədə riskin idarə edilməsi fəaliyyətlərinə dair güclü açıqlama tələbləri tətbiq olunmuşdur.
- **Tanınmanın dayandırılması.** Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması üçün tələblər MUBS 39-dan köçürülmüşdür.

Bu standart daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə 1 yanvar 2018-ci il tarixindən qüvvəyə minir. MHBS 9-un tətbiqi ilə bağlı seçilmiş yanaşmadan asılı olaraq keçid 1 tarixdən və ya müxtəlif tələblərin ilkin tətbiqi üçün daha çox tarixdən ibarət ola bilər.

Grupun rəhbərliyi gələcəkdə MHBS 9-un tətbiqinin onun maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin hesabat olunan məbləğlərinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir edə biləcəyini düşünür. Lakin etraflı təhlil başa çatmayanadək bu standartın təsiri ilə bağlı müvafiq təxminlərin verilməsi mümkün deyil.

MHBS 15 Müştərilərlə Müqavilələr üzrə Gəlirlər. 2014-cü ilin may ayında müəssisələr üçün müştərilərlə müqavilələrdən yaranan gəlirin tam vahid uçot modelini müəyyən edən 15 sayılı MHBS buraxılmışdır. Qüvvəyə mindikdən sonra MHBS 15 gəlirin tanınmasına dair Gəlir adlı MUBS 18-i, Tikinti Müqavilələri adlı MUBS 11-i və əlaqədar şərhləri əhatə edən mövcud qaydaları əvəz edəcək.

MHBS 15-in əsas prinsipi ondan ibarətdir ki, müəssisə öz gəlirini müştərilərə təqdim olunan mallar və xidmətlər və bunun müqabilində əldə etməsi gözlənilən vəsaitlər həcmində tanımalıdır. Xüsusilə, bu standart müştərilərlə müqavilələrə tətbiq olunacaq vahid və prinsiplərə əsaslanan beş mərhələli model təqdim edir.

Model üzrə beş mərhələ aşağıda göstərilmişdir:

- Müştəri ilə müqaviləni müəyyən etmək;
- İşin icrası üzrə müqavilə öhdəliklərini müəyyən etmək;
- Əməliyyat qiymətini müəyyən etmək;
- Əməliyyat qiymətini müqavilə üzə öhdəliklər arasında bölüşdürmək;
- İşin icrası üzrə müqavilə öhdəlikləri yerinə yetirildikdə (eyni zamanda və ya dövr ərzində) gəliri tanımaq.

MHBS 15-ə əsasən müəssisə, müqavilə öhdəlikləri yerinə yetirildikdə (eyni zamanda və ya dövr ərzində), yəni belə öhdəliyin əsasını təşkil edən mal və ya xidmətlərə "nəzarət" müştəriyə ötürüldükdə gəliri tanıyır. Standarta, həmçinin, gəlirin tanınma zamanı, dəyişən ödənişlərin, müqavilənin icrası və əldə edilməsi xərclərinin uçotu, eləcə də müxtəlif əlaqədar məsələlər ilə bağlı qaydalar daxil olunmuşdur. Bundan əlavə, MHBS 15-də daha geniş açıqlamalar tələb olunur.

Qrupun rəhbərliyi düşünür ki, gələcəkdə 15 sayılı MHBS-in tətbiqi gəlirin tanınma məbləğinə və vaxtına təsir göstərə bilər. Lakin ətraflı təhlil başa çatmayanadək bu standartın təsiri ilə bağlı müvafiq təxminlər verilməsi mümkün deyil.

MHBS 11-ə düzəlişlər – Birgə Əməliyyatlarda iştirak Paylarının Alışının Uçotu. MHBS 11-ə düzəlişlər Müəssisələrin Birləşməsi haqqında MHBS 3-də müəyyən edilən biznesin təşkilindən ibarət birgə əməliyyatlar üzrə iştirak paylarının alınması ilə bağlı uçot qaydalarını təqdim edir. Xüsusilə bu düzəlişlərdə MHBS 3 əsasında müəssisələrin birləşməsi üçün müvafiq uçot prinsipləri və tətbiq olunmalı digər standartlar (məsələn, alış zamanı təxirə salınmış vergilərin tanınması ilə əlaqədar "Mənfəət vergisi" adlı MUBS 12 və birgə əməliyyatın alınması zamanı qudvilin aid edildiyi gəlir gətirən aktivlərin dəyərsizləşmə testi haqqında "Aktivlərin dəyərsizləşməsi" adlı MUBS 36) açıqlanır. Eyni tələblər birgə əməliyyatların formalaşdırılmasına yalnız və yalnız o halda tətbiq olunur ki, birgə əməliyyat üzrə hazırkı biznesi belə birgə əməliyyatda iştirak edən tərəflərdən biri dəstəklənmiş olsun.

Həmçinin, birgə əməliyyatçıdan MHBS 3-də və müəssisələrin birləşməsi ilə əlaqəli digər standartlarda tələb olunan müvafiq məlumatın açıqlanması tələb olunur.

Düzəlişlər 1 yanvar 2016-cı il tarixindən başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlərdə baş vermiş birgə əməliyyatlar üzrə (burada birgə əməliyyat fəaliyyətləri MHBS 3-də müəyyən olunan müəssisələrdən ibarət olduğundan) payların alınmasına retrospektiv qaydada şamil olunmaqla tətbiq edilməlidir. Qrupun rəhbərliyi belə əməliyyatlar yaranarsa, MHBS 11-ə bu düzəlişlərin tətbiqinin gələcəkdə Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına təsir edəcəyini düşünür.

MUBS 1-ə düzəlişlər – Məlumatın açıqlanması üzrə təşəbbüslər

Düzəlişlər məlumatın açıqlanması prinsiplərinə aydınlıq gətirir. Maddilik anlayışı daha geniş şəkildə təqdim olunur. Məlumatın ümumiləşdirilməsi və təsnifləşdirilməsi tələbləri müəyyən olunur, maddilik prinsipinin maliyyə hesabatlarının bütün hissələrinə, hətta standartda spesifik açıqlamalar tələb olunduqda belə maddilik meyarının tətbiq edilməsinə aydınlıq gətirir. Həmçinin, standartda məlumatın maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda, məcmu gəlirlər haqqında hesabatda, eləcə də maliyyə hesabatlarındakı qeydlərin ardıcılığı ilə təqdim edilməsinə dair daha ətraflı tövsiyələr təqdim olunur.

MUBS 1-ə düzəlişlər 1 yanvar 2016-cı il tarixindən başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün tətbiq edilir. Qrupun rəhbərliyi MUBS 1-ə bu düzəlişlərin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcəyini düşünür.

3. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Kassadakı nağd vəsaitlər	152,382	191,143
Mərkəzi/Milli banklarda yerləşdirilmiş nağd pul vəsaitləri (məcburi ehtiyatlardan başqa)	74,280	108,142
Müxbir hesablar və digər banklarda yerləşdirilən overnayt depozitlər		
- Azərbaycan Respublikasında	1,315	2,641
- Digər ölkələrdə	189,007	291,269
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	416,984	593,195

30 iyun 2015-ci il tarixinə Mərkəzi/Milli banklarda yerləşdirilmiş vəsaitlərin qalıqlarına (məcburi ehtiyatlardan başqa) Bankın və onun törəmə müəssisələri olan ABB Moskva ASC və ABB Gürcüstan ASC-nin ARMB, RFMB və GMB-də yerləşdirilmiş müxbir hesabları üzrə müvafiq olaraq 43,561 min manat, 30,206 min manat və 513 min manat (31 dekabr 2014-cü il tarixinə: müvafiq olaraq 88,762 min manat, 18,999 min manat və 381 min manat) məbləğində qalıq vəsaitlər daxil olmuşdur.

ARMB Banka məcburi ehtiyatlar hesabını Bank tərəfindən verilən və Azərbaycan İpoteka Fondu tərəfindən təkrar maliyyələşdirilməyən ipoteka kreditləri məbləğində azaltmağa icazə vermişdir. Bank müxbir hesablarındakı bütün vəsaitləri geri götürmək hüququna malikdir, bu şərtlə ki, təqvim ayı üzrə vəsaitlərin orta günlük qalığı həmin ay üzrə tələb olunan məcburi ehtiyat məbləğindən çox olsun.

30 iyun 2015-ci il tarixinə digər banklarda yerləşdirilmiş overnayt depozitlər illik 0.45% faiz dərəcəsi ilə 11,540 min manat təşkil etmişdir. (31 dekabr 2014-cü il: digər banklarda yerləşdirilmiş overnayt depozitlər illik 0.25% dərəcə ilə 97,266 min manat təşkil etmişdir).

4. DİGƏR BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Digər banklardakı müddətli yerləşdirmələr	337,190	313,934
Çıxılsın: dəyərsizləşmə zərəri	(35,134)	(10,295)
Cəmi digər banklardan alınacaq vəsaitlər	302,056	303,639

30 iyun 2015-ci il tarixə bitən 6 aylıq dövr üzrə kreditlər üzrə ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlardakı dəyişikliklər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1 yanvar 2015-ci il tarixə dəyərsizləşmə ehtiyatı	Dövr ərzində dəyərsizləşmə ehtiyatında artım	30 iyun 2015-ci il tarixə dəyərsizləşmə ehtiyatı
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	10,295	24,839	35,134
Cəmi	10,295	24,839	35,134

31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən ilin birinci və ikinci yarısında kreditlərin dəyərsizləşməsi ehtiyatında hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1 yanvar 2014- cü il tarixinə dəyərsizləşmə ehtiyatı	1 yanvar 2014- cü il tarixdən 30 iyun 2014-cü il tarixədək olan dövr ərzində dəyərsizləşmə ehtiyatında artım	30 iyun 2014-cü il tarixinə dəyərsizləşmə ehtiyatı	1 iyul 2014-cü il tarixdən 31 dekabr 2014-cü il tarixədək olan dövr ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın bərpası	31 dekabr 2014-cü il tarixinə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	4,121	6,649	10,770	(475)	10,295
Cəmi	4,121	6,649	10,770	(475)	10,295

30 iyun 2015-ci il tarixinə digər banklardakı müddətli yerləşdirmələr 0.0% və 8.0% illik faiz dərəcəsilə ümumilikdə 223,509 min manat məbləğində qeyri-rezident banklardakı xarici valyutada 17 qısamüddətli yerləşdirmələrdən ibarət olmuşdur. Müddətli yerləşdirmələrin ödəniş müddəti 2015-ci ilin iyul ayında və 2016-cı ilin avqust ayında tamamlanır (31 dekabr 2014-cü il tarixə: digər banklardakı müddətli yerləşdirmələr müvafiq olaraq 0.0 % və 8.0% illik faiz dərəcəsi ilə ümumilikdə 171,313 min manat məbləğində qeyri-rezident banklardakı xarici valyutada 19 qısamüddətli yerləşdirmələrdən ibarət olmuşdur. Müddətli yerləşdirmələrin ödəniş müddəti 2015-ci ilin yanvar və oktyabr aylarında başa çatır).

Digər banklardan alınacaq vəsaitlərin hər kateqoriyası üzrə balans dəyəri 30 iyun 2015-ci il və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə təxminən onların ədalətli dəyərində bərabər olmuşdur. 30 iyun 2015-ci il tarixinə digər banklardan alınacaq vəsaitlərin hesablanmış ədalətli dəyəri 298,955 min manat təşkil etmişdir (31 dekabr 2014-cü il tarixinə: 304,394 min manat). 24 sayıl qeydə baxın.

5. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Korporativ kreditlər	9,447,441	7,650,654
Dövlət və ictimai təşkilatlar*	47	419
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	602,598	520,557
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	325,571	263,064
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	57,654	61,601
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – işçilərə verilmiş kreditlər	14,240	94,104
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – digər	119,480	114,396
	10,567,031	8,704,795
Çıxılın: dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(1,214,423)	(849,804)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	9,352,608	7,854,991

30 iyun 2015-ci il tarixə bitən 6 aylıq dövr üzrə kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlardakı hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1 yanvar 2015-ci il tarixinə kreditlərin dəyərsizləşməsi ehtiyatı	Dövr ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın yaradılması/ (bərpası)	Məzənnə fərqinin təsiri	30 iyun 2015-ci il tarixinə kreditlərin dəyərsizləşməsi ehtiyatı
Korporativ kreditlər	762,224	293,658	53,667	1,109,549
Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar*	111	(111)	-	-
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	62,382	14,213	7,279	83,874
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	4,208	957	17	5,182
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	689	1,209	3	1,901
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – işçilərə verilmiş kreditlər	6,434	(5,806)	108	736
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – digər	13,756	(685)	110	13,181
Cəmi	849,804	303,435	61,184	1,214,423

31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən ilin birinci və ikinci yarısında kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatda hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1 yanvar 2014-cü il tarixə kreditlərin dəyərsizləş- məsi üzrə ehtiyat	1 yanvar 2014-cü il tarixdən 30 iyun 2014-cü il tarixədək olan dövr ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın artması/(bərpaı)	Məzənnə fərqlinin təsiri	1 iyul 2014-cü il tarixdən 31 dekabr 2014-cü il tarixədək olan dövr ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın artması/ (bərpaı)	Məzənnə fərqlinin təsiri	31 dekabr 2014-cü il tarixə kreditlərin dəyərsizləşmə si üzrə ehtiyat
Korporativ kreditlər	619,694	59,392	(3,500)	137,262	(50,624)	762,224
Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar*	207	36	(1)	(114)	(17)	111
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	69,275	(7,498)	(391)	6,655	(5,659)	62,382
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	4,364	3,063	(25)	(2,837)	(357)	4,208
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	378	116	(2)	228	(31)	689
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – işçilərə verilmiş kreditlər	2,756	42	(16)	3,877	(225)	6,434
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – digər	16,991	1,303	(96)	(3,054)	(1,388)	13,756
Cəmi	713,665	56,454	(4,031)	142,017	(58,301)	849,804

30 iyun 2015-ci il tarixinə kreditlərin keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Korporativ kreditlər	Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar	Fiziki şəxslərə verilmiş istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş ipoteka kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş avtomobil kreditləri	İşçilərə verilmiş kreditlər	Fiziki şəxslərə digər məqsədlər üçün verilmiş kreditlər	Cəmi
Cari və dəyərşəxslənməmiş								
Təminatlı kreditlər	5,596,217	-	393,729	281,833	41,258	3,044	70,883	6,386,964
Təminatlı kreditlər	1,151,004	-	166,441	42,215	48	8,117	-	1,367,825
2015-ci ildə şərtlərinə yenidən baxılmış kreditlər	1,341,343	-	-	-	-	-	-	1,341,343
Cəmi cari və dəyərşəxslənməmiş kreditlər	8,088,564	-	560,170	324,048	41,306	11,161	70,883	9,096,132
Vaxtı keçmiş, lakin dəyərşəxslənməmiş								
- 90 gündən gecikdirilmiş	296,689	-	2,967	5	1,496	10	631	301,798
- 90 gündən 180 gündən gecikdirilmiş	59,649	-	1,041	8	1,336	2	20	62,056
- 180 gündən 360 gündən gecikdirilmiş	155,853	-	6,237	28	2,282	26	40	164,466
- 360 gündən çox gecikdirilmiş	434,851	47	31,470	1,482	9,969	3,041	33,451	514,311
2015-ci ildə şərtlərinə yenidən baxılmış kreditlər	19,982	-	-	-	-	-	-	19,982
Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərşəxslənməmiş kreditlər	967,024	47	41,715	1,523	15,083	3,079	34,142	1,062,613
Dəyərşəxslənməmiş kreditlər								
- 90 gündən gecikdirilmiş	384,287	-	1	-	71	-	4,631	388,990
- 90 gündən 180 gündən gecikdirilmiş	2,177	-	1	-	-	-	-	2,178
- 180 gündən 360 gündən gecikdirilmiş	1,012	-	-	-	5	-	2	1,019
- 360 gündən çox gecikdirilmiş	4,377	-	711	-	1,189	-	9,822	16,099
Cəmi dəyərşəxslənməmiş kreditlər	391,853	-	713	-	1,265	-	14,455	408,286
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər (dəyərşəxslənmədən əvvəl)	9,447,441	47	602,598	325,571	57,654	14,240	119,480	10,567,031
Çıxılın: kreditlərin dəyərşəxslənməsi üçün ehtiyat	(1,109,549)	-	(83,874)	(5,182)	(1,901)	(736)	(13,181)	(1,214,423)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	8,337,892	47	518,724	320,389	55,753	13,504	106,299	9,352,608

30 iyun 2014-cü il tarixinə kreditlərin keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Korporativ kreditlər	Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar	Fiziki şəxslərə verilmiş istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş ipoteka kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş avtomobil kreditləri	İşçilərə verilmiş kreditlər	Fiziki şəxslərə digər məqsədlər üçün verilmiş kreditlər	Cəmi
Cari və dəyərsizləşməmiş								
Təminatlı kreditlər	5,521,162	38	266,367	208,776	49,280	61,804	52,754	6,160,181
Təminatlı kreditlər	586,464	273	186,692	52,526	145	4,515	10,554	841,169
2014-cü ildə şərtlərinə yenidən baxılmış kreditlər	526,559	-	26,725	152	243	21,419	1,363	576,461
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş kreditlər	6,634,185	311	479,784	261,454	49,668	87,738	64,671	7,577,811
Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş								
- 90 gündən gecikdirilmiş	121,254	1	6,284	49	1,082	7	46	128,723
- 90 gündən 180 gündən gecikdirilmiş	82,377	2	859	26	1,179	-	104	84,547
- 180 gündən 360 gündən gecikdirilmiş	81,812	-	3,518	-	3,139	382	129	88,980
- 360 gündən çox gecikdirilmiş	374,276	105	29,603	1,460	6,533	3,491	31,505	446,973
Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər	659,719	108	40,264	1,535	11,933	3,880	31,784	749,223
Dəyərsizləşmiş kreditlər								
- 90 gündən gecikdirilmiş	353,453	-	-	75	-	2,477	8,397	364,402
- 90 gündən 180 gündən gecikdirilmiş	43	-	-	-	-	9	10	62
- 180 gündən 360 gündən gecikdirilmiş	642	-	2	-	-	-	2	646
- 360 gündən çox gecikdirilmiş	2,612	-	507	-	-	-	9,484	12,603
2014-cü ildə şərtlərinə yenidən baxılmış kreditlər	-	-	-	-	-	-	48	48
Cəmi dəyərsizləşmiş kreditlər	356,750	-	509	75	-	2,486	17,941	377,761
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər (dəyərsizləşmədən əvvəl)	7,650,654	419	520,557	263,064	61,601	94,104	114,396	8,704,795
Çıxışın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyat	(762,224)	(111)	(62,382)	(4,208)	(689)	(6,434)	(13,756)	(849,804)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	6,888,430	308	458,175	258,856	60,912	87,670	100,640	7,854,991

Qrup MHBS-a uyğun hazırlanmış konsolidə olunmuş yığcam aralıq maliyyə məlumatında 39 sayılı MUBS, Maliyyə Alətləri: Tanınması və Qiymətləndirilməsi, Standartında nəzərdə tutulan portfel üzrə ehtiyatın yaradılması metodologiyasını tətbiq etmiş və baş vermiş, lakin hesabat dövrünün sonuna heç bir fərdi kredit üzrə konkret olaraq müəyyən edilməmiş dəyərsizləşmə zərərləri üçün portfel üzrə ehtiyat yaratmışdır. Qrupun daxili təsnifləşdirmə siyasətinə görə hər bir verilmiş kredit aşağıdakı kimi təsnifləşdirilə bilər:

- Standart kreditlər – Əsas məbləği və faiz borcu gecikmədən müqavilə ilə razılaşdırılmış tarixlərdə ödənilən və yaradılmış ehtiyatı ümumi məbləğinin 10%-dən artıq olmayan kreditlər.
- Sub-standart kreditlər – Gözlənilən zərər 50%-dən aşağı olan, girovla tam təmin edilmiş kreditlər və yaradılmış ehtiyatı ümumi məbləğinin 10%-50%-dən artıq olmayan kreditlər.
- Şübhəli kreditlər – Girovun dəyəri əhəmiyyətli, lakin müəyyən edilə bilməyən, gözlənilən zərəri 50%-dən 100%-ə qədər olan və yaradılmış ehtiyatı ümumi məbləğinin 50%-dən 100%-ə qədər olan kreditlər.
- Ümitsiz kreditlər – Qaytarılması gözlənilməyən, girovu olmayan və yaradılmış ehtiyatı ümumi məbləğinin 100%-ni təşkil edən kreditlər.

Yuxarıdakı təhlil üçün standart və sub-standart kreditlər cari və dəyərsizləşməmiş və ya vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kateqoriyalarına aid edilmişdir. Şübhəli və ümitsiz kreditlər isə dəyərsizləşmiş kreditlər kateqoriyasına aid edilmişdir.

Cari və dəyərsizləşməmiş, lakin yenidən baxılmış kreditlər artıq şərtlərinə baxılmış və əks təqdirdə vaxtı keçmiş və dəyərsizləşmiş ola bilən kreditlərin balans dəyərini əks etdirir. Yuxarıdakı cədvəldə göstərilən vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər təminatlı kreditləri əks etdirir. Təminatın ədalətli dəyəri gecikdirilmiş faiz ödənişləri və əsas məbləğin ödənilməsinə kifayət edir. Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kimi göstərilən məbləğlər kreditin yalnız ayrı-ayrı ödənişlərinin vaxtı keçmiş məbləğini deyil, bu cür kreditlərin bütün qalığını əks etdirir. Kreditin dəyərsizləşməsinə müəyyən edərkən Qrupun nəzərə aldığı əsas amillər onun vaxtı keçmiş olması və əgər varsa, müvafiq girov təminatının (əgər varsa) satıla bilməsi imkanlarıdır. Nəticədə Qrup dəyərsizləşmə məqsədləri üçün fərdi şəkildə qiymətləndirilən kreditlərin köhnəlməsi ilə bağlı yuxarıdakı təhlili təqdim etmişdir.

Müştərinin kredit portfelində iqtisadi sektor üzrə risk cəmləşməsi aşağıdakı kimidir:

	30 iyun 2015-ci il		31 dekabr 2014-cü il	
	Məbləğ	%	Məbləğ	%
İnşaat və daşınmaz əmlak layihələri	4,284,539	40.5	3,391,931	41.1
Ticarət və xidmət	2,331,068	22.1	1,932,875	24.7
İstehsalat	2,308,148	21.8	1,849,879	16.5
Fiziki şəxslər	1,119,543	10.6	1,053,722	11.4
Dəmiryol və digər nəqliyyat	319,982	3.0	243,018	2.7
Neft və qaz sektoru, elektrik enerjisinin istehsalı və paylanması	87,624	0.8	84,427	1.1
Hava nəqliyyatı	49,600	0.5	59,254	0.9
Rabitə	14,787	0.1	14,885	0.5
Lizinq şirkətləri	7,161	0.1	18,074	0.4
Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar *	47	0.0	419	-
Digər	44,532	0.5	56,311	0.7
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (dəyərsizləşmədən əvvəl)	10,567,031	100.0	8,704,795	100.0

(*)Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlara aidiyyəti kateqoriyalara daxil edilmiş kommersiya dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar istisna olmaqla, Azərbaycan Respublikasının Nazirlikləri, Mərkəzi Xəzinədarlıq və digər dövlət orqanları daxildir.

30 iyun 2015-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin və avansların ümumi məbləği 30 şirkətə verilmiş 4,371,579 min manat (31 dekabr 2014-cü il tarixinə - 30 şirkətə 3,527,364 min manat) məbləğində kreditlərdən ibarətdir ki, bu da Qrupun məcmu kredit portfelinin 41.3%-ni (31 dekabr 2014-cü il tarixinə: 42.4%) təşkil etmişdir.

30 iyun 2015-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin və avansların ümumi məbləği Azərbaycan Respublikasının dövlət müəssisələri və təşkilatlarına verilmiş 260,151 min manat (31 dekabr 2014-cü il tarixinə - 246,859 min manat) məbləğində kreditlərdən ibarətdir ki, bu da Qrupun məcmu kredit portfelinin 2.5%-ni (31 dekabr 2014-cü il tarixinə: 2.8%) təşkil etmişdir.

30 iyun 2015-c il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin və avansların ümumi məbləğinə 15 borcalana 5% və ya daha az faiz dərəcəsilə 258,211 min manat (31 dekabr 2014-ci il: 15 borcalan, 272,267 min manat) məbləğində ayrılmış kreditlər daxil edilmişdir ki, bu da Qrupun məcmu kredit portfelinin 2.4%-i (31 dekabr 2014-cü il tarixinə: 2,5%) təşkil etmişdir. Bu kreditlərin böyük hissəsini əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar təşkil edir və 25 sayılı qeyddə açıqlanır. Bank tərəfindən həmin müqavilələrə əsasən ayrılmış vəsaitlərin alternativ istifadəsini nəzərə alaraq, tətbiq edilən faiz dərəcələri ayrılmış vəsaitlərin ən yüksək və səmərəli istifadəsini əks etdirdiyinə görə ilkin uçot zamanı ədalətli dəyərlə qeydə alınan müvafiq məbləğlər ilə bağlı müqavilə üzrə faiz dərəcəsinə hər hansı bir düzəliş aparılmamışdır.

30 iyun 2015-ci il tarixinə fiziki şəxslərə verilmiş kreditlərin ümumi məbləğinə 132,891 min manat (31 dekabr 2014-cü il tarixinə: 128,070 min manat) məbləğində kredit kartları üzrə çıxarılmış qalıq vəsaitlər daxil edilmişdir.

6. DİGƏR MALİYYƏ VƏ SİĞORTA AKTİVLƏRİ

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Səhmdarlardan alınacaq vəsaitlər	172,465	-
Ödənilməkdə olan məbləğlər və plastik kart əməliyyatları üzrə alınacaq vəsaitlər	11,324	16,794
Sığortalılardan alınacaq vəsaitlər	5,481	6,433
Digər	1,360	423
Cəmi digər maliyyə və sığorta aktivləri	190,630	23,650

Plastik kartlarla əməliyyatlar üzrə alınacaq vəsaitlər kartların işlənməsini həyata keçirən "Azərikard" MMC tövəmə müəssisəsi tərəfindən buraxılmış, təqdim olunmuş və xidməti göstərilmiş kartlara, eləcə də digər yerli bankların müştəriləri tərəfindən Bankın ATM qurğularından nağd pul çıxarmalarına görə digər yerli banklardan alınacaq vəsaitlərdən ibarətdir.

7. DİGƏR AKTİVLƏR

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Geri alınmış girovlar	8,612	8,735
Qeyri-maddi aktivlər və avadanlığın alınmasına görə avanslar	6,765	16,058
Qabaqcadan ödənilmiş xərclər	5,488	5,823
Hesablanmış sığorta mükafatları üzrə təxirə salınmış sığorta xərcləri	1,416	1,018
Qabaqcadan ödənilmiş sığorta haqları	690	1,028
Mənfəət vergisindən başqa digər alınacaq vergilər	318	393
Plastik kartlarla əməliyyat üçün təxirə salınmış xərclər	-	821
Digər aktivlər	1,680	1,749
Cəmi digər aktivlər	24,969	35,625
Qısamüddətli	7,066	22,658
Uzunmüddətli	17,903	12,967
Cəmi digər aktivlər	24,969	35,625

30 iyun 2015-cü il və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə qeyri-maddi aktivlər və avadanlığın alınmasına görə avanslara Bakı şəhərinin mərkəzində yerləşən yeni Baş Ofis üçün ofis mebeli və digər aktivlərin alınması üçün qabaqcadan ödəmələr daxildir.

8. DİGƏR BANKLARA ÖDƏNİLMƏLİ VƏSAİTLƏR

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Digər bankların qısamüddətli yerləşdirmələri	1,314,475	1,458,698
Digər bankların müxbir hesabları və overnayt depozitləri	582,437	226,480
ARMB-dan alınmış overdraftlar	-	179,784
Cəmi digər banklara ödənilməli vəsaitlər	1,896,912	1,864,962

9. MÜŞTƏRİ HESABLARI

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar		
- Cari/hesablaşma hesabları	985,964	649,214
- Müddətli depozitlər	416,754	280,427
- Blokləşdirilmiş müştəri depozitləri	155,697	71,273
	1,558,415	1,000,914
Digər hüquqi şəxslər		
- Cari/hesablaşma hesabları	562,674	826,401
- Müddətli depozitlər	434,680	373,297
- Blokləşdirilmiş müştəri depozitləri	881	10,102
	998,235	1,209,800
Fiziki şəxslər		
- Cari/tələbli hesablar	328,398	347,394
- Müddətli depozitlər	1,772,652	1,586,570
	2,101,050	1,933,964
Cəmi müştəri hesabları	4,657,700	4,144,678

30 iyun 2015-ci il tarixinə Qrup bir müştəridən - neft sənayesində fəaliyyət göstərən dövlət təşkilatından ümumilikdə 816,847 min manat məbləğdə və digər bir dövlət orqanından 141,327 min manat məbləğində, yaxud ümumi müştəri hesablarının 20.6%-i həcmində (31 dekabr 2014-cü il tarixinə Qrup bir müştəridən - neft sənayesində fəaliyyət göstərən dövlət təşkilatından 479,378 min manat ümumi məbləğdə və digər bir dövlət orqanından 154,555 min manat məbləğində, yaxud ümumi müştəri hesablarının 15.3%-i həcmində) cəlb edilmiş əhəmiyyətli müştəri hesablarına malik olmuşdur.

Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatların müddətli depozitlərinə Azərbaycan Respublikasının neft sektorunda fəaliyyət göstərən dövlət müəssisəsinin ümumi məbləği 188,571 min manat təşkil edən overnayt depozitləri daxildir. 30 iyun 2015-ci il tarixinə bu depozitlər üzrə illik faiz dərəcəsi 0.10% olmuşdur (31 dekabr 2014-cü il tarixə Azərbaycan Respublikasının neft sektorunda fəaliyyət göstərən dövlət müəssisəsinin depozitləri 152,461 min manat, bu depozitlər üzrə faiz dərəcəsi isə illik 0.10% olmuşdur).

30 iyun 2015-ci il tarixinə dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatların cari və hesablaşma hesablarına dövlətə məxsus olan müəssisələrin və dövlət orqanlarının faiz hesablanan cari bank hesablarındakı 175,081 min manat məbləğində qalıq vəsaitlər daxildir (31 dekabr 2014-cü il tarixə: 176,387 min manat). Bu hesabların illik faiz dərəcəsi 0.1% və 4% arasında (31 dekabr 2014-cü il: illik 0.1% və 1.5% arasında) dəyişir.

30 iyun 2015-ci il tarixinə 156, 578 min manat məbləğində (31 dekabr 2014-cü il tarixə 81,375 min manat məbləğində) blokləşdirilmiş müştəri depozit hesabları Qrupun müştəriləri adından təqdim etdiyi idxal əməliyyatları üzrə akkreditivlər müqabilində girov saxlanılan müştəri hesablarındakı qalıq vəsaitlərdən ibarətdir. 30 iyun 2015 və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə bitən illər üzrə akkreditiv və zəmanətlər haqqında məlumat 23 sayılı qeyddə açıqlanır.

Müştəri hesablarının iqtisadi sektorlar üzrə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur:

	30 iyun 2015-ci il		31 dekabr 2014-cü il	
	Məbləğ	%	Məbləğ	%
Fiziki şəxslər	2,101,208	45.1	1,933,964	46.7
Enerji istehsalı	1,262,541	27.1	699,686	16.9
Ticarət və xidmət sahələri	658,492	14.1	792,250	19.1
Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar *	258,378	5.5	219,203	5.3
Nəqliyyat və kommunikasiya	134,796	2.9	200,769	4.8
İstehsalat	99,981	2.1	119,554	2.9
Tikinti	39,908	0.9	88,102	2.1
Digər	102,396	2.3	91,150	2.2
Cəmi müştəri hesabları	4,657,700	100.0	4,144,678	100.0

(*)Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlara aidiyyəti kateqoriyalara daxil edilmiş kommersiya dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar istisna olmaqla, Azərbaycan Respublikasının Nazirlikləri, Mərkəzi Xəzinədarlıq, bələdiyyələr və digər dövlət orqanları daxildir.

Əlaqəli tərəflərlə bağlı məlumatlar 25 sayılı qeyddə açıqlanmışdır.

10. BURAXILMIŞ BORC QIYMƏTLİ KAĞIZLARI

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Avrobonclar	514,792	389,161
Avropa kommersiya istiqrazları	72,193	-
Depozit sertifikatları	15,745	11,766
Cəmi buraxılmış borc qiymətli kağızları	602,730	400,927

9 iyun 2014-cü il tarixində Bank, ödəmə müddəti 2019-cu ilin iyun ayında bitən və illik faiz dərəcəsi 5.63% olan 500,000 min ABŞ dolları məbləğində avrobonclar buraxmışdır. Bu avrobonclar üzrə faiz yarımillik əsasda ödənilməlidir. İstiqrazlar alqı-satqı üçün İrlandiya Fond Birjasının tənzimlənən bazarına, yaxud 2004/39/EC sayılı Direktivin məqsədləri üçün digər tənzimlənən bazarlara və ya Avropa İqtisadi Zonasının hər hansı üzv dövlətində açıq qiymətli kağızlar bazarına çıxarılır. Bankın bu maliyyə şərtlərini yerinə yetirməsi daha sonra 23 sayılı qeyddə müzakirə olunur.

29 yanvar 2015-ci il tarixdə Bank əsas məbləği 250,000 min ABŞ dolları həcmində olan Avropa kommersiya istiqrazları proqramını yaratmışdır. 27 fevral 2015-ci il tarixdə nominal dəyəri 67,500 min manat olan və 2016-cı ilin fevral ayında ödənilməli olan birinci tranş açılmışdır. Bu borclar üzrə faiz illik əsasda ödənilir.

30 iyun 2015-ci il tarixinə ABŞ dolları ilə ifadə edilmiş 6,671 min manat məbləğində depozit sertifikatları üzrə illik faiz dərəcələri 8.0%-25.0% arasında dəyişmiş və ödəniş müddətləri iki, üç, səkkiz, doqquz və on il təşkil etmişdir. Manat valyutasında ifadə edilmiş 1,805 min manat məbləğində depozit sertifikatları üzrə illik faiz dərəcələri 25.0%, ödəniş müddətləri isə səkkiz, doqquz və on il təşkil etmişdir. (31 dekabr 2014-cü il tarixinə ABŞ dolları ilə ifadə edilmiş 6,285 min manat məbləğində depozit sertifikatları üzrə illik faiz dərəcələri 8.0%-25.0% arasında dəyişmiş və ödəniş müddətləri və ödəniş müddətləri 2-10 arasında dəyişmişdir. Manat valyutasında ifadə edilmiş 1,825 min manat məbləğində depozit sertifikatları üzrə illik faiz dərəcələri 25.0%, ödəniş müddətləri isə 8-10 arasında olmuşdur. Rus rublu ilə ifadə edilmiş 2,344 min manat məbləğində depozit sertifikatları üzrə faiz dərəcəsi 4.5% - 10.0% arasında dəyişir və ödəniş müddətləri bir il təşkil etmişdir). Bu depozit sertifikatları şərti olaraq tam təqvim ili müddətində saxlanıldıqda faiz dərəcələrinin hər il ödənilməsinə nəzərdə tutur.

11. DİGƏR BORC ALINMIŞ VƏSƏİTLƏR

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Müddəti 8 aprel 2015-ci il tarixdə başa çatacaq sindikallaşdırılmış kredit	261,755	197,669
Müddəti 28 aprel 2016-cı il tarixdə başa çatacaq sindikallaşdırılmış kredit	215,122	-
Müddəti 14 yanvar 2015-ci il tarixində başa çatmış sindikallaşdırılmış kredit	-	47,260
Müddəti 8 aprel 2015-ci il tarixdə başa çatmış sindikallaşdırılmış kredit	-	115,368
Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu (Azərbaycan Respublikası)	194,458	207,891
Digər maliyyə institutlarından alınmış müddətli borc öhdəlikləri	1,535,976	979,351
Hesablanmış faiz üzrə kreditor borclar	35,454	15,827
Cəmi digər borc alınmış vəsaitlər	2,242,765	1,563,366

Sindikallaşdırılmış kreditlər

28 aprel 2015-ci il tarixdə Bank ilə aparıcı xarici banklardan birinin rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərən xarici bank arasında 98,500 min Avro və 97,500 min ABŞ dolları məbləğində kredit sazişi imzalanmışdır. Həmin borc vəsaitləri üzrə ödəmə tarixi 28 aprel 2016-cı ildir.

24 dekabr 2014-cü il tarixdə Bank ilə aparıcı xarici banklardan birinin rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərən xarici bank arasında 252,000 min ABŞ min dolları məbləğində kredit sazişi imzalanmışdır. Həmin borc vəsaitləri üzrə ödəmə tarixi 24 dekabr 2015-ci ildir.

15 aprel 2014-cü il tarixinə Bank ilə aparıcı xarici banklardan birinin rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərən xarici bank arasında 48,750 min ABŞ min dolları və 81,000 min Avro məbləğində kredit sazişi imzalanmışdır. Həmin borc vəsaitləri üzrə ödəmə tarixi 8 aprel 2015-ci ildir.

16 yanvar 2013-cü il tarixində Bank ilə aparıcı xarici banklardan birinin rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərən xarici bank arasında 120,500 min ABŞ min dolları məbləğində kredit sazişi imzalanmışdır. Həmin borc vəsaitləri üzrə ödəmə tarixi 14 yanvar 2015-ci ildir.

Dövlət təşkilatlarından alınmış müddətli borc öhdəlikləri

31 dekabr 2015-ci il tarixinə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan illik 1% faiz dərəcəsi ilə 194,458 min manat məbləğində kreditlər alınmışdır ki, bunların da ödəniş müddəti 2 ildən 10 ilə qədərdir. (31 dekabr 2014-cü il tarixinə dövlət təşkilatlarından alınmış müddətli borc öhdəliklərinə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun müvafiq olaraq illik 1% dərəcəsi ilə 207,891 min manat məbləğində ayırdığı kredit daxildir. Kreditlərin ödəniş müddəti 1 ildən 10 ilə qədərdir).

Digər maliyyə institutlarından alınmış müddətli borc öhdəlikləri

Digər maliyyə institutlarından alınmış müddətli borc öhdəliklərinə 24 xarici bank və maliyyə institutlarından cəlb edilmiş vəsaitlər daxildir. Bu banklarla imzalanmış kredit sazişləri üzrə borc götürülmüş məbləğlər 1,106,398 min ABŞ dolları, yaxud 1,159,837 min manat və 182,310 min Avro, yaxud 215,077 min manat (31 dekabr 2014-cü il tarixinə: digər maliyyə institutlarından alınmış vəsaitlərə 24 xarici bank və maliyyə institutlarından cəlb edilmiş 968,883 min ABŞ dolları, yaxud 759,992 min manat və 198,499 min Avro, yaxud 189,011 min manat) təşkil etmişdir.

Bankın beynəlxalq maliyyə institutları ilə kredit müqavilələrində nəzərdə tutulmuş bəzi maliyyə şərtlərinə əməl etməsi tələb olunur. Bankın bu maliyyə şərtlərinə əməl etməsi 23 sayılı qeyddə müzakirə olunur.

30 iyun 2015-ci il tarixinə bitən 6 ay üzrə kreditlər üçün illik bazar faiz dərəcələri 0.95 %-dən 9.0% (31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən ildə kreditlər üzrə illik bazar faiz dərəcələri 1.07%-dən 9.9%-dək) arasında dəyişir. Digər borc alınmış vəsaitlər kateqoriyasına aid olan bütün kreditlər üzrə bazar faiz dərəcələri hesablanır.

Əlaqəli tərəflərlə bağlı məlumatlar 25 sayılı qeyddə açıqlanmışdır.

12. DİGƏR MALİYYƏ VƏ SİĞORTA ÖHDƏLİKLƏRİ

Digər maliyyə və sığorta öhdəlikləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Ödənilməkdə olan məbləğlər	14,773	16,193
Müxtəlif kreditörlər	9,578	9,187
Sığorta ehtiyatları, xalis	7,907	9,630
İşçilərə ödənilməli vəsaitlər	4,735	3,764
Sığorta haqları və brokerlərə ödəniləcək komissiyalar	4,160	4,313
Valyuta svop müqavilələri üzrə ödənilməli vəsaitlər	2,790	6,609
Səhmdarlar üzrə kreditör borclar	-	16,657
Cəmi digər maliyyə və sığorta öhdəlikləri	43,943	66,353

13. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Balansarxası öhdəliklər üzrə ehtiyatlar	12,755	7,526
Mənfəət vergisindən başqa ödənilməli vergilər	11,786	7,630
Plastik kartla əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış gəlirlər	5,143	6,605
Sığorta əməliyyatları üzrə təxirə salınmış komissiyalar	46	474
Digər öhdəliklər	1,305	1,070
Cəmi digər öhdəliklər	31,035	23,305
Qısamüddətli	24,026	15,368
Uzunmüddətli	7,009	7,937
Cəmi digər öhdəliklər	31,035	23,305

Plastik kartla əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış gəlirlər plastik kart hesablarının illik saxlanılmasına görə hesablanan haqq gəlirlərinin qazanılmamış hissəsindən ibarətdir. Bu haqq, kart buraxıldığı zaman hesablanır və müvafiq dövr ərzində amortizasiya olunur.

30 iyun 2015-ci il tarixinə bitən 6 ay üzrə balansarxası öhdəliklər üzrə ehtiyatların hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1 yanvar 2015-ci il tarixinə qalıq	Dövr ərzində ehtiyatda artım	30 iyun 2015-ci il tarixinə qalıq
Balansarxası öhdəliklər üzrə ehtiyat	7,526	5,229	12,755
Cəmi	7,526	5,229	12,755

31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən ilin 1-ci və 2-ci yarımilliyi ərzində balansarxası öhdəliklər ehtiyatında hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1 yanvar 2015- ci il tarixinə qalıq	1 yanvar 2014-30 iyun 2014-cü il ərzində ehtiyatda artım	30 iyun 2014-cü il tarixinə qalıq	1 iyul 2014-31 dekabr 2014-cü il ərzində ehtiyatda artım	31 dekabr 2014-cü il tarixinə qalıq
Balansarxası öhdəliklər üzrə ehtiyat	3,367	2,572	5,939	1,587	7,526
Cəmi	3,367	2,572	5,939	1,587	7,526

14. SUBORDINASIYA BORCU

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
ARMB-dən alınmış subordinasiya borcu	600,000	350,000
Xarici maliyyə institutlarından alınmış subordinasiya borcu	104,830	69,969
Hesablanmış faiz üzrə kreditor borclar	15,278	1,536
Cəmi subordinasiya borcu	720,108	421,505

21 fevral 2012-ci il tarixdə Bank Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ilə ümumi məbləği 150,000 min manat olan subordinasiya borcu müqaviləsi imzalamışdır və bu məbləğ qeyd 23-ə əsasən 2-ci dərəcəli kapital olaraq hesablanmışdır. Subordinasiya borcu müqaviləsinin müddəti 5 il təşkil edir. 4 Dekabr 2012-ci ildə Bank Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ilə ümumi məbləği 100,000 min manat olan subordinasiya borcu müqaviləsi imzalamışdır. 28 iyun 2013-cü ildə Bank Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ilə ümumi məbləği 100,000 min manat olan daha bir subordinasiya borcu müqaviləsi imzalamışdır. Hər iki borcun müddəti 7 il təşkil edir. 27 fevral 2015-ci il tarixdə Bank Azərbaycan Respublikasının Milli Bankı ilə 250,000 manat məbləğində digər subordinasiya borcu müqaviləsini imzalamışdır və onun müddəti 6 il təşkil edir.

Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə faiz dərəcələri bazar faiz dərəcələrinə uyğundur. Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə illik bazar faiz dərəcəsi 4%-7%-dir. Bankın ləğv edilməsi halında yuxarıda qeyd olunan subordinasiya borc öhdəlikləri bütün digər kreditorların tələbləri yerinə yetirildikdən sonra ödənilir.

15. SƏHMDAR KAPİTALI

	Tam ödənilmiş və dövriyyədə olan səhmdar kapitalının sayı (min)	Adi səhmlər	Cəmi
31 dekabr 2013-cü il tarixinə	1,827,068	475,038	475,038
Səhmlərin nominal dəyərində artım	-	21,859	21,859
Ödənilmiş yeni səhmlər	358,827	93,295	93,295
31 dekabr 2014-cü il	2,185,895	590,192	590,192
Ödənilmiş yeni səhmlər	189,241	51,095	51,095
30 iyun 2015-ci il tarixinə	2,375,136	641,287	641,287

30 iyun 2015-ci il tarixinə təsdiq edilmiş səhmdar kapitalı 3,115,877 min ədəd adi səhmdən, o cümlədən 740,741 min ədəd təsdiq olunmuş lakin buraxılmamış səhmdən ibarət olmuşdur. 31 dekabr 2014-cü il tarixinə təsdiq olunmuş səhmdar kapitalı tam ödənilmiş 2,185,895 min ədəd adi səhmdən ibarət olmuşdur. 30 iyun 2015 və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə buraxılmamış və ödənilməmiş adi səhmlər olmamışdır.

30 iyun 2015 və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə bütün adi səhmlərin hər birinin nominal dəyəri 0.27 manat olmuşdur və bərabər dərəcəyə malik olmuşlar. Hər bir səhmin bir səs hüququ vardır.

30 iyun 2015 və 31 dekabr 2014-cü il tarixlərinə Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi Bankın ümumi ödənilmiş səhmdar kapitalının müvafiq olaraq 81.86% və 51.07% hissəsinə malik olmuşdur.

30 iyun 2015-ci il tarixinə Qrupun işçiləri Bankın ümumi səhmdar kapitalının 3.61%-nə və ya hər birinin nominal dəyəri 23,146 min manat olmaqla 85,726 min ədəd adi səhmlərə sahib olmuşlar (31 dekabr 2014: 4.81% və ya hər birinin nominal dəyəri 28,395 min manat olan 105,167 min ədəd adi səhm).

30 iyun 2014-cü il tarixinə bitən 6 ay ərzində Bank 14,652 min manat məbləğində dividend elan etmişdir.

16. FAİZ GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ

	30 iyun 2015-ci il tarixə bitən 6 aylıq dövr	30 iyun 2014-cü il tarixə bitən 6 aylıq dövr
Faiz gəliri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş dəyərde qeydə alınmış maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri:		
- Dəyersizləşməmiş maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri	367,504	319,053
- Dəyersizləşmiş maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri	12,902	8,964
Cəmi faiz gəliri	380,406	328,017
Amortizasiya olunmuş dəyərde qeydə alınmış maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	369,524	315,044
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər və müxbir hesablar	7,671	9,600
Digər borc qiymətli kağızları üzrə faiz gəliri	3,211	3,373
Cəmi faiz gəliri	380,406	328,017
Faiz xərci aşağıdakılardan ibarətdir:		
Digər banklara ödənilməli vəsaitlər və borc alınmış vəsaitlər	136,338	89,108
Müştəri hesabları	94,400	77,479
Subordinasiya borcu	18,859	12,390
Buraxılan borc qiymətli kağızları	15,261	5,224
Cəmi faiz xərci	264,858	184,201
Xalis faiz gəliri	115,548	143,816

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə məlumat üçün 25 saylı qeyd baxın.

17. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ

	30 iyun 2015-ci il tarixə bitən 6 aylıq dövr	30 iyun 2014-cü il tarixə bitən 6 aylıq dövr
Haqq və komissiya gəlirləri		
- Plastik kartla əməliyyatlar	22,471	19,509
- Xarici valyutalarla və qiymətli kağızlarla əməliyyatlar	9,923	11,226
- Hesablama əməliyyatları	4,387	6,784
- Kassa əməliyyatları	3,699	4,919
- Verilmiş zəmanət məktubları	626	2,100
- Buraxılmış akkreditivlər	544	748
- Vasitəçi kreditlər üzrə xidmət	271	126
- Digər	1,104	2,550
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	43,025	47,962
Haqq və komissiya xərcləri		
- Hesablama əməliyyatları	5,854	2,760
- Kassa əməliyyatları	1,862	1,681
- Sığorta polislərinin əldə edilməsi xərcləri	764	694
- Plastik kartla əməliyyatlar	459	1,339
- Digər	263	184
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	9,202	6,658
Xalis haqq və komissiya gəlirləri	33,823	41,304

18. İNZİBATİ VƏ DİGƏR ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

	30 iyun 2015-ci il tarixə bitən 6 aylıq dövr	30 iyun 2014-cü il tarixə bitən altı aylıq dövr
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	31,017	31,740
Binaların və avadanlıqların amortizasiyası	7,325	7,427
Reklam və marketing xidmətləri	3,253	3,596
Xeyriyyəçilik və maliyyə yardımları	2,789	4,411
İcarə	2,725	2,821
Mühafizə və kənar işçi resurslarının cəlb edilməsi	2,036	1,999
Konsaltinq və digər peşəkar xidmətlər	1,939	2,750
Proqram təminatı dəstək	1,828	1,255
Bina, avadanlıq və investisiya mülkiyyətinin istismarı	1,492	1,607
Proqram təminatı və digər qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	1,240	1,221
Gömrük rüsumları və mənfəət vergisindən başqa vergilər	1,360	3,756
Rəbitə	1,098	1,136
Sığorta xərci	1,063	1,097
Depozit sığorta fonduna ödəmələr	992	1,305
Təlim	932	469
Plastik kartların alınması	548	921
Dəftərxana, kitabların alınması, çap və digər ləvazimatlar	499	703
Ezamiyyət	405	503
Digər	2,907	4,042
Cəmi inzibati və digər əməliyyat xərcləri	65,448	72,759

İşçi heyəti ilə bağlı xərclərə Azərbaycan Respublikası Sosial Müdafiə Fonduna ödənilmiş 4,133 min manat (30 iyun 2014-cü il tarixdə bitən 6 ay üzrə: 2,613 min manat) məbləğində məcburi ödənişlər daxildir. Bundan əlavə, 501 min manat Qrup tərəfindən işçilərin əmək haqlarından tutularaq Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənilmişdir (30 iyun 2014-cü il tarixdə bitən 6 aylıq dövr üzrə 445 min manat).

30 iyun 2015-ci il tarixinə bitən 6 ay ərzində çəkilmiş xeyriyyəçilik və maliyyə yardımı xərclərinə "İnter" peşəkar futbol klubuna ödənilmiş 2,168 min manat (30 iyun 2014-cü il tarixinə bitən 6 ay üzrə 3,600 min manat) məbləğində vəsait daxildir.

İcarə xərclərinə Qrupun Bakıda və Azərbaycan Respublikasının rayonlarında yerləşən filial binalarının, valyuta mübadilə məntəqələrinin əməliyyat lizinqi üzrə xərclər, eləcə də (məs, ticarət mərkəzi və mehmanxanalarda) quraşdırılmış bankomatlar ilə bağlı xərclər daxildir.

19. SƏHM ÜZRƏ (ZƏRƏR) /MƏNFƏƏT

Mənfəət və səhm üzrə əsas və azaldılmış mənfəət məbləğinin hesablanması istifadə olunan adi səhmlərin orta sayı aşağıdakı kimidir:

	30 iyun 2015-ci il tarixdə bitən 6 aylıq dövr	30 iyun 2014-cü il tarixdə bitən 6 aylıq dövr
Dövr üzrə adi səhm sahiblərinə aid edilən səhm üzrə əsas mənfəətin məqsədləri üçün (zərər)/mənfəət	(196,817)	40,802
Dövr üzrə azaldılmış səhm sahiblərinə aid edilən səhm üzrə əsas mənfəət məqsədləri üçün (zərər)/mənfəət	(196,817)	40,802
Səhm üzrə əsas mənfəətin hesablanması üçün adi səhmlərin ölçülmüş orta sayı	2,207,210	1,998,441
Səhm üzrə əsas mənfəətin hesablanması üçün azaldılmış səhmlərin ölçülmüş orta sayı	2,207,210	2,000,784
Adi səhm üzrə əsas (zərər)/mənfəət (hər səhm üzrə manat ilə)	(0.09)	0.02
Adi səhm üzrə azaldılmış mənfəət (bir səhm üzrə manat ilə)	(0.09)	0.02

20. SEQMENTLƏR ÜZRƏ TƏHLİL

Qrup konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə hesabatlarının istifadəçilərinə onun həyata keçirdiyi biznes fəaliyyətinin mahiyyətini və maliyyə nəticələrini, habelə fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühiti qiymətləndirməyə yardımçı olmaq məqsədilə məlumatlar açıqlayır. Bu məsələ "Əməliyyat seqmentləri" adlı 8 sayılı MHBS və seqment hesabatı formasında xüsusi açıqlamanın verilməsini tələb edən digər standartlarla tənzimlənir.

MHBS 8 əməliyyat seqmentini aşağıdakı kimi müəyyən edir. Əməliyyat seqmenti:

- Gəlir əldə edə biləcəyi və xərclərin yaranması ilə nəticələncək (o cümlədən, eyni müəssisənin digər komponentləri ilə əməliyyatlardan yaranan gəlir və xərclər) biznes fəaliyyətini həyata keçirən;
- Əməliyyat nəticələri seqment üzrə bölüşdürüləcək resurslara dair qərar qəbul edilməsi və müəssisənin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədilə əməliyyatlar ilə bağlı əsas qərar qəbul edən şəxs tərəfindən müntəzəm qaydada təhlil edilən;
- Barəsində fərdi maliyyə məlumatları əldə oluna bilən müəssisənin komponentidir.

Resursların bölüşdürülməsi və seqment üzrə fəaliyyət nəticələrinin qiymətləndirilməsi məqsədilə əsas qərar qəbul edən şəxsə təqdim olunan məlumat özündə əsasən təklif və icra edilmiş xidmət növlərini açıqlayır. Buna görə də, Qrupun MHBS 8-ə əsasən barəsində məlumat verilməli olan seqmentləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

- Bank əməliyyatları – fiziki şəxslərə bank xidmətlərinin göstərilməsi, fiziki şəxslər üçün cari hesabların açılması, əmanətlərin qəbulu, dəyərlilərin saxlanması, kredit və debet kartlarının açılması, istehlak və ipoteka kreditlərinin verilməsi, birbaşa debet alətlərinin təqdim olunması, cari və depozit hesabların açılması, overdraft, kredit və digər kredit vəsaitlərinin təqdim olunması, fərdi və korporativ müştərilər üçün xarici valyuta və derivativ məhsullar üzrə əməliyyatların aparılması daxildir.
- Sığorta əməliyyatları – Qrupun sığorta törəmə müəssisəsi tərəfindən həyata keçirilən əməliyyatlar daxildir.
- Kart prosessinqi – Qrupun kart prosessinqi xidmətlərini göstərən törəmə müəssisəsi tərəfindən həyata keçirilən əməliyyatlar daxildir.

İdarə Heyətinin Sədri əməliyyat seqmenti üzrə fəaliyyət nəticələrini vergidən əvvəl düzəliş edilmiş mənfəətin hesablanması əsasında qiymətləndirir. Bu hesablaşmaya əməliyyat seqmentləri üzrə davamlı xarakter olmayan xərclərin (məsələn, binaların dəyərsizləşməsi üzrə xərclər) təsiri daxil deyildir.

İdarə Heyətinin Sədrinə təqdim edilmiş digər məlumatlar hazırkı maliyyə məlumatlarında göstərilən qaydaya uyğun olaraq qiymətləndirilir, lakin İdarə heyətinin sədrinə hesabat olunan seqment aktivlərinə mərkəzləşdirilmiş qaydada idarə olunan təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri daxil deyildir. Bu konsolidə edilmiş aralıq maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əksini tapmış ümumi aktivlər məbləğinə qarşı üzvləşdirmənin bir hissəsidir.

Qrupun 30 iyun 2015-ci il tarixinə bitən 6 aylıq dövr üçün hesabat olunmalı seqmentlər üzrə seqment məlumatı aşağıdakı kimidir:

30 iyun 2015-ci il tarixdə bitən 6 aylıq dövr üzrə	Bank əməliyyatları	Sığorta	Kart prosessinqi	Cəmi Qrup
Cəmi gəlir	443,725	9,241	13,996	466,962
Seqmentlər arası gəlirlər	(7,745)	-	(9,063)	(16,808)
Kənar müştərilərdən gəlirlər	435,980	9,241	4,933	450,154
Mənfəət vergisindən əvvəl düzəliş edilmiş (zərər)/mənfəət	(243,678)	150	10,342	(233,186)

30 iyun 2014-cü il tarixdə bitən 6 ay üzrə Qrupun hesabat olunmalı seqmentlər üçün seqment məlumatı aşağıdakı kimi olmuşdur:

30 iyun 2014-cü il tarixinə bitən 6 aylıq dövr üzrə	Bank əməliyyatları	Sığorta	Kart prosessinqi	Cəmi Qrup
Cəmi gəlir	383,388	7,420	10,209	401,017
Seqmentlər arası gəlirlər	(9,341)	(13)	(8,342)	(17,696)
Kənar müştərilərdən gəlirlər	374,047	7,407	1,867	383,321
Mənfəət vergisindən əvvəl düzəliş edilmiş mənfəət	60,437	454	3,364	64,255

30 iyun 2015-ci il tarixinə bitən 6 aylıq dövr üzrə və 31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il üzrə Qrupun hesabat olunmalı seqment aktivləri və öhdəlikləri üçün seqment məlumatı aşağıda təqdim olunur:

Cəmi hesabat olunmuş aktivlər	Bank əməliyyatları	Sığorta	Kart prosessinqi	Cəmi Qrup
30 iyun 2015-ci il	10,632,954	23,655	17,412	10,674,021
31 dekabr 2014-cü il	9,126,910	26,751	20,807	9,174,468
Cəmi hesabat olunmuş öhdəliklər				
30 iyun 2015-ci il	10,180,460	15,591	877	10,196,928
31 dekabr 2014-cü il	8,468,416	16,628	3,424	8,488,468

	30 iyun 2015-ci il tarixdə bitən 6 aylıq dövr	30 iyun 2014-cü il tarixdə bitən 6 aylıq dövr
Hesabat olunmalı seqmentlər üçün mənfəət vergisindən əvvəl düzəliş edilmiş (zərər)/mənfəət	(233,186)	64,255
Köhnəlmə	(7,325)	(7,427)
Amortizasiya	(1,240)	(1,221)
Asılı müəssisənin vergidən sonrakı zərər dəyəri	-	(48)
Mənfəət vergisindən əvvəl (zərər)/mənfəət	(241,751)	55,559

Düzəlişlər aşağıdakılara aid edilir:

- Qrup seqmentlər üzrə köhnəlmə və amortizasiya xərclərini ayırmır.
- Qrup asılı müəssisələrin zərərindəki payını seqmentlərə ayırmır.

Aşağıdakı cədvəldə hesabat olunmalı seqment aktivlərinin ümumi aktivlərə qarşı üzvləşdirməsi göstərilir:

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Cəmi seqment aktivləri	10,674,021	9,174,468
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	83,589	24,300
Cəmi aktivlər	10,757,610	9,198,768

Hesabat olunmalı seqment öhdəlikləri ümumi aktivlərlə aşağıdakı kimi üzvləşdirilmişdir:

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Cəmi seqment öhdəlikləri	10,196,928	8,488,468
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	38,853	23,716
Cəmi öhdəliklər	10,235,781	8,512,184

Qrup uzunmüddətli aktivlərin və əlaqəli köhnəlmə xərclərinin seqmentlər arasında bölüşdürülməsi üçün asimmetrik yanaşma üsulunu tətbiq edir ki, burada da Qrup uzunmüddətli aktivləri seqmentlər arasında bölüşdürdüüyü halda əlaqəli köhnəlmə xərclərini ayırmır.

Düzəlişlər aşağıdakılara aid edilir:

- Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri daxili idarəetmə hesabatı məqsədləri üçün hesablanmır.

21. MALİYYƏ RİSKİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

30 iyun 2015-ci il tarixinə aktiv və öhdəliklərin balans dəyərlərinin müqavilə üzrə ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	12 aydan çox	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ:					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	416,984	-	-	-	416,984
Milli/Mərkəzi banklarda yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	12,326	-	-	-	12,326
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	115,986	63,451	20,841	101,778	302,056
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	490,605	1,395,778	1,167,028	6,299,197	9,352,608
Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktivləri	1,645	3,462	234	2,107	7,448
Digər borc qiymətli kağızları	-	-	-	45,963	45,963
Digər maliyyə və sığorta aktivləri	7,414	180,179	303	2,734	190,630
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	1,044,960	1,642,870	1,188,406	6,451,779	10,328,015
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ:					
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	417,886	814,238	627,221	37,567	1,896,912
Müştəri hesabları	2,192,877	632,033	1,117,440	715,350	4,657,700
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	100	148	2,279	600,203	602,730
Borc alınmış digər vəsaitlər	36,201	582,006	394,397	1,230,161	2,242,765
Digər maliyyə və sığorta öhdəlikləri	30,864	2,378	2,666	8,035	43,943
Subordinasiya borcu	-	-	-	720,108	720,108
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	2,677,928	2,030,803	2,144,003	3,311,424	10,164,158
30 İYUN 2015-Cİ İL TARİXİNƏ XALIS LİKVIDLİK KƏSİRİ	(1,632,968)	(387,933)	(955,597)	3,140,355	
30 İYUN 2015-Cİ İL TARİXİNƏ MƏCMU LİKVIDLİK KƏSİRİ	(1,632,968)	(2,020,901)	(2,976,498)	163,857	

31 dekabr 2014-cü il tarixinə aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinin müqavilə üzrə ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	12 aydan çox	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ:					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	593,195	-	-	-	593,195
Milli/Mərkəzi banklarda yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	9,678	-	-	-	9,678
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	120,455	72,700	39,845	70,639	303,639
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	539,955	621,896	706,625	5,986,515	7,854,991
Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktivləri	-	1,502	2,829	10,666	14,997
Digər borc qiymətli kağızları	116	-	-	45,239	45,355
Satılabilən investisiyalar	23	-	-	5,264	5,287
Digər maliyyə və sığorta aktivləri	14,556	6,358	439	2,297	23,650
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	1,277,978	702,456	749,738	6,120,620	8,850,792
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ:					
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	415,698	978,070	311,443	159,751	1,864,962
Müştəri hesabları	1,973,422	628,310	646,174	896,772	4,144,678
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	4	654	186	400,083	400,927
Borc alınmış digər vəsaitlər	74,171	201,898	286,985	1,000,312	1,563,366
Digər maliyyə və sığorta öhdəlikləri	42,161	1,560	6,141	16,491	66,353
Subordinasiya borcu	-	-	-	421,505	421,505
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	2,505,456	1,810,492	1,250,929	2,894,914	8,461,791
31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ XALIS LİKVIDLIK KƏSİRİ	(1,227,478)	(1,108,036)	(501,191)	3,225,706	
31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ MƏCMU LİKVIDLIK KƏSİRİ	(1,227,478)	(2,335,514)	(2,836,705)	389,001	

Qrupun Rəhbərliyinin fikrincə aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/və ya nəzarət olunan uyğunsuzluğu Qrupun idarə olunması üçün əsas amillərdir. Bu göstəricilər üzrə uyğunsuzluq potensial olaraq gəlirliliyi artırır, lakin eyni zamanda zərərin baş vermə riskini yüksəldə bilər. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətləri, eləcə də ödəmə müddətləri tamamlandıqdan sonra faiz hesablanan öhdəliklərin münasib dəyərlə əvəz edilməsi imkanı Qrupun likvidliyinin və faiz dərəcələri və mübadilə məzənnələrinin dəyişəcəyi halda onun risklərinin qiymətləndirilməsi üçün əsas amillər hesab olunur.

Rəhbərlik hesab edir ki, müştəri hesablarının əksəriyyətinin tələb üzrə ödənilməli olduğuna baxmayaraq, həmin vəsaitlərin əmanətçilərin sayına və növünə görə diversifikasiyası, eləcə də Qrupun keçmiş təcrübəsi bu cür vəsaitlərin Qrupun fəaliyyəti üçün uzunmüddətli və sabit maliyyə mənbəyi yaratdığını göstərir. Müştəri hesabları yuxarıdakı təhlildə müqavilə üzrə ödəniş müddətləri əsasında təsnif edilir. Lakin Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə əsasən fiziki şəxslər yığılmış faizlərin müəyyən hissəsini əldə etmək hüququndan məhrum olduğu təqdirdə onlara depozitləri ödəniş müddətindən əvvəl banklardan çıxarmaq hüququ verilir.

Zəmanətlər və ehtiyat akkreditivləri üzrə ödəniş tələblərini təmin etmək üçün likvidlik tələbləri müvafiq öhdəliklərin məbləğindən çox aşağıdır. Çünki Qrup adətən müqavilələrə əsasən vəsaitlərin üçüncü şəxslər tərəfindən tələb edilməsini proqnozlaşdırmır. Kreditlərin verilməsi üçün müqavilələrdə nəzərdə tutulan öhdəliklərin ümumi qalığı məbləği gələcəkdə ödənilməsi tələb olunan nağd vəsaitləri mütləq şəkildə əks etdirmir. Belə ki, bu cür öhdəliklərin əksər hissəsinin müddəti bitir və ya onların ödəmə müddətlərinin başa çatmasından əvvəl ləğv oluna bilər.

22. KAPİTALIN İDARƏ EDİLMƏSİ

Qrupun kapitalının idarə olunmasında məqsəd (i) Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının ("ARMB") kapitalın məbləği ilə bağlı müəyyən etdiyi tələblərə riayət edilməsini (ii) Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin və (iii) Bazel sazişinə uyğun olaraq kapitalın adekvatlığı əmsalının ən azı 6% olması üçün kifayət qədər kapital bazasının saxlanılmasını təmin etməkdir. ARMB-nin müəyyən etdiyi kapital adekvatlığı əmsallarına riayət edilməsinə Audit Komitəsinin Rəhbəri, İdarə Heyəti Sədrinin Birinci müavini, Baş maliyyə direktoru, Daxili Audit Departamenti, Mühəsibat Uçotu və Bütçə Departamentinin rəhbəri tərəfindən baxılmış və təsdiqlənmiş müvafiq hesablamalardan ibarət aylıq hesabatlar vasitəsilə nəzarət edilir. Kapitalın idarə olunmasının digər məqsədləri hər il qiymətləndirilir.

ARMB-nin kapitalın məbləği ilə bağlı mövcud tələblərinə görə banklar: (a) qanunla müəyyən edilmiş məcmu minimum kapital məbləğini 50,000 min manat (2014-cü il: 10,000 min manat) həcmində saxlamalı; (b) kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbətini ("kapital adekvatlığı əmsalı") minimum 12% (2014-cü il: 12%) və (c) 1-ci dərəcəli kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbətini ("1-ci dərəcəli kapital adekvatlığı əmsalı") minimum 6% (2014-cü il: 6%) və ya yuxarı həcmdə saxlamalıdır.

Rusiya Federasiyası Mərkəzi Bankı (RFMB) tərəfindən təyin edilmiş kapital tələblərinə əsasən banklar: (i) RFMB tərəfindən təyin edilmiş kapital tələblərinə cavab verməli, (ii) Bankın fasiləsizlik prinsipi ilə fəaliyyətini qorumaq və (iii) Bazel Razılaşması əsasında kapitalın adekvatlığı əmsalına nail olmaq üçün ən azı 8% həcmində kapital saxlamalıdır.

Qrup və Bank kredit müqaviləsinin tələb olunan maliyyə şərtlərinə, həmçinin Kapitalın Ölçülməsi və Kapital Standartlarına dair Beynəlxalq Konvergensiya (aprel 1998-ci il tarixində yenilənmiş) və Bazel Akkordun tələbləri əsasında hesablanmış kapital adekvatlığı səviyyəsinə riayət etməlidirlər. Qrupun Bazel 1 Sazişinə əsasən hesablanmış və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında əks olunmuş kapitalının tərkibi aşağıdakı kimidir.

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital		
Səhmdar kapitalı	641,287	590,192
Bölüşdürülməmiş mənfəət	(130,443)	65,670
Qeyri-nəzarət payı	3,289	3,073
Çıxılsın: qeyri-maddi aktivlər	(11,407)	(7,850)
Cəmi müəyyən edilmiş 1-ci dərəcəli kapital	502,726	651,085
2-ci dərəcəli kapital		
Ehtiyatlar (cəmi risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərin 1.25 %-i)	82,682	114,254
Binalar üzrə yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı	41,456	42,160
Subordinasiya borcu (1-ci dərəcəli kapitalın 50% ilə məhdudlaşdırılır)	251,363	294,984
Cəmi müəyyən edilmiş 2-ci dərəcəli kapital (1-ci dərəcəli kapitalın 100% həcmindən çox olmamaqla)	375,501	451,398
Çıxılsın: kapitalda iştirak payına qoyulmuş investisiyalar	(348)	(348)
Cəmi idarəetmə kapitalı	877,879	1,102,135
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər:		
Balans üzrə	4,601,805	7,618,643
Balansdankənar	2,012,769	1,521,707
Cəmi risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	6,614,574	9,140,350
Kapital əmsalları:		
1-ci dərəcəli kapital	7.60%	7.12%
Cəmi kapital	13.27%	12.06%

Bankın kapitalının idarə edilməsi prosedurunun mühüm bir hissəsi kimi Maliyyə Direktoru mütəmadi olaraq xarici kapital tələblərinin monitorinqini aparır və hazırlanmış monitorinq hesabatları Audit Komitəsinin rəhbəri, İdarə Heyətinin Sədri və Daxili Audit Departamentinin Direktoru tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir. 30 iyun 2015-ci il tarixinə Qrup və Bank bütün xarici kapital tələblərini yerinə yetirmişdir.

23. ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ TƏƏHHÜDLƏR

Məhkəmə prosesləri – Qrup vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyəti müddətində müştərilər və müqavilə tərəflərinin irəli sürdüyü iddialarla üzləşir. Rəhbərlik düşünür ki, heç bir hesablanmamış mühüm itkilər yaranmayacaq və bu səbəbdən də hazırkı konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə hesabatlarında ehtiyatlar nəzərdə tutulmamışdır.

Vergi qoyma – Azərbaycan Respublikasının ticarət, o cümlədən vergi qanunvericiliyi birdən çox təfsirə yol verə bilər. Bundan əlavə, biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq vergi orqanlarının öz mülahizələrinə görə sərbəst qərar vermələri riski də mövcuddur. Biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar Qrup rəhbərliyinin mülahizələrinə əsaslanan müəyyən mövqe vergi orqanları tərəfindən birmənalı qarşılanmadıqda, Qrupa əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablanı bilər.

Belə qeyri-müəyyənlik halları maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi, dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyatların qiymətləndirilməsi və sövdələşmələrin bazar qiymətinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı ola bilər. Bundan başqa, belə qeyri-müəyyənlik vergiyə cəlb olunan mənfəətin natamam hesablanması olaraq ehtiyat üzrə müvəqqəti fərqləndirilməsi, habelə müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı dəyərsizləşmə üzrə zərər üçün ehtiyatların geri qaytarılması ilə də bağlı ola bilər. Qrupun rəhbərliyi ödəniləcək vergi məbləğlərinin hesablandığını düşünür, buna görə də, konsolidə edilmiş yığcam aralıq maliyyə hesabatlarında heç bir ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyiciləri audit ilindən əvvəlki üç təqvim ili üzrə vergi auditindən keçməlidirlər. Lakin tamamlanmış audit yoxlamaları, aşağı səviyyəli vergi orqanlarının əldə etdiyi vergi audit nəticələrini yoxlamaq məqsədilə yuxarı səviyyəli vergi orqanları tərəfindən həyata keçirilən sonrakı əlavə audit yoxlamalarının olması ehtimalını istisna etmir. Cinayət işinin araşdırılması zamanı iddia müddəti məhkəmənin qərarına əsasən yeddi ilədək uzadıla bilər.

Fəaliyyət mühiti – Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkələrin bazar mühitləri inkişaf etmiş ölkələrlə müqayisədə müxtəlif risklərə, o cümlədən iqtisadi, siyasi və sosial, habelə hüquqi və qanunvericilik ilə bağlı risklərə daha çox məruz qalır. Azərbaycanda biznes fəaliyyətinə təsir edən qanun və qaydalar sürətlə dəyişməkdədir, vergi qanunvericiliyi və tənzimləyici baza müxtəlif formada şərh olunur. Azərbaycanın gələcək iqtisadi kursuna dövlət tərəfindən qəbul edilən maliyyə və monetar siyasətlər, eləcə də hüquq, tənzimləyici və siyasi mühitdəki dəyişikliklər mühüm təsir göstərir.

Azərbaycan neft və qaz məhsullarının iri istehsalçısı və ixracatçısı olduğuna görə ölkə iqtisadiyyatı, xüsusi olaraq, dünya bazarlarının 2014 və 2015-ci illərdə əhəmiyyətli dərəcədə düşən neft və qaz qiymətlərinə qarşı həssasdır. Rəhbərlik qiymətlərdəki hər hansı gələcək dəyişikliklərin Şirkətin maliyyə vəziyyətinə təsirini düzgün qiymətləndirmək iqtidarında deyil. Neft qiymətlərinin azalması nəticəsində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı 21 fevral 2015-ci il tarixdə Azərbaycan manatını devalvasiya etmişdir.

2014-cü ilin mart ayında ABŞ və AB tərəfindən Rusiyanın müəyyən rəsmilərinə, iş adamlarına və şirkətlərinə sanksiyalar tətbiq edilmişdir. Belə rəsmi tədbirlər, xüsusilə gələcəkdə davam edərsə, Rusiya müəssisələrinin beynəlxalq kapital və ixrac bazarlarına çıxışının azalması, kapital axını, rus rublunun zəifləməsi və digər mənfi iqtisadi hadisələr ilə nəticələnə bilər. Bu cür dəyişikliklərin Qrupun gələcək əməliyyatlarına və maliyyə vəziyyətinə təsirini hazırda müəyyən etmək çətinidir.

2014-cü ilin dekabr ayında RFMB əsas faiz dərəcəsini əhəmiyyətli dərəcədə artırdı və bu yerli kreditlər üzrə faiz dərəcələrinin artmasına səbəb oldu. 2015-ci ilin 1-ci rübündə beynəlxalq kredit agentlikləri Rusiyanın uzunmüddətli xarici valyuta dərəcəsini mənfi proqnozlarla spekulativ dərəcəyə salmışlar.

Maliyyə şərtlərinə əmələmə – Bank müxtəlif maliyyə razılaşmaları və analoji sövdələşmələr üzrə bəzi maliyyə və biznes şərtlərini yerinə yetirə bilmədiyi daşıyır.

Bu şərtlərin yerinə yetirilməməsi Qrup üçün mənfi nəticələrə, o cümlədən defolt hallarının bəyan edilməsinə, əlaqəli borcların geri tələb edilməsinə, maliyyə razılaşmaları üzrə təhlükəsizliyin və çarpaz defoltun təmin edilməsinə gətirib çıxara bilər.

30 iyun 2015-ci il tarixinə Bank qalıq dəyəri 671,839 min manat məbləğində olan 5 maliyyə razılaşması üzrə bəzi maliyyə şərtlərini pozmuşdur.

26 sayılı qeyddə açıqlandığı kimi Bank beynəlxalq maliyyə institutlarından 5 maliyyə razılaşmasının pozulmasına görə (30 iyun 2015-ci il tarixinə 671,839 min manat məbləğində) öhdəliklərdən azadolma məktubunu əldə etmişdir.

Bu maliyyə hesabatlarının buraxılması tarixinə, Qrup yuxarıdakı və ya hər hansı digər məsələ ilə bağlı hər hansı kreditordan borcun geri tələb edilməsi barədə bildiriş almamışdır. Belə ki, müddətli borclar və subordinasiya borcları 21 sayılı qeyddə müqavilə üzrə ödəmə müddətlərinə uyğun olaraq təqdim olunmuşdur.

Yuxarıda 2 sayılı qeyddə müzakirə olunduğu kimi, problemli kreditlərin Aqrarkredit QSC-nə ötürülməsi nəticəsində alınmış vəsaitləri hesabına Bank yuxarıda qeyd edilən maliyyə şərtlərinin pozulması halını aradan qaldırmışdır.

30 iyun 2015-ci il tarixinə Qrup və Bank Basel I xarici kapital tələblərini və ARMB-ın yerli kapital tələblərini yerinə yetirə bilmişdir (31 dekabr 2014-cü il tarixə: Qrup və Bank xarici kapital tələblərini və ARMB-ın yerli kapital tələblərini yerinə yetirə bilmişdir). 22 sayılı qeydə diqqət yetirin.

Bank 30 iyun 2015-ci il tarixinə və 31 dekabr 2014-cü il tarixinə bəzi əmsalları tam yerinə yetirə bilməmişdir. Bu şərtin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqədar Bank ARMB-na bu pozuntuların aradan qaldırılmasına dair tədbirlər planı təqdim etmişdir. Plana 31 dekabr 2015-ci il tarixinədək həmin pozuntuların aradan qaldırılması və Bankın ARMB-nın bütün tələblərinin yerinə yetirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş bir qrup tədbirlər daxildir.

Kreditlərlə bağlı öhdəliklər – Bu alətlərin əsas məqsədi tələb olunduğu halda müştərilərə vəsaitlərin ayrılmasını təmin etməkdən ibarətdir. Müştəri üçüncü tərəflər qarşısında öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi halda Qrupun ödənişləri edəcəyinə dair geri götürülə bilməyən təminat qismində çıxış edən zəmanətlər və ehtiyat akkreditivləri kreditlərdə nəzərdə tutulduğu eyni kredit riskini daşıyır. Qrupun müştəri adından yazılı öhdəliyi xarakteri daşıyan və üçüncü tərəfə Qrupa qarşı xüsusi şərt və müddəalar əsasında müəyyən edilmiş məbləğdə tələblər irəli sürmək hüququ verən sənədli və kommersiya akkreditivləri aid olduqları mal daşımacları və ya pul depozitləri müqabilində girov götürülür və buna görə də birbaşa borcalma halı ilə müqayisədə daha az risk daşıyır.

Kreditlərin ayrılması ilə bağlı öhdəliklər belə vəsaitlərin kredit, zəmanət, yaxud da akkreditiv formasında təqdim olunması üzrə təsdiq edilmiş ayırmaların istifadə olunmamış hissələrindən ibarətdir. Kreditlərin ayrılması ilə bağlı öhdəliklər üzrə kredit riskinə gəldikdə isə, Qrup cəmi istifadə edilməmiş öhdəlik məbləğlərinə bərabər olan potensial itkilər riski ilə üzləşir. Lakin zərər məbləğinin cəmi istifadə edilməmiş öhdəlik məbləğindən az olacağı ehtimal edilir, ona görə ki, kreditin ayrılması ilə bağlı öhdəliklərin əksəriyyəti müştərinin xüsusi kredit standartlarına davamlı cavab verə bilməsi halından asılı olaraq şərti götürülür. Daha uzunmüddətli öhdəliklər qısamüddətli öhdəliklərlə müqayisədə daha yüksək kredit riski daşıdığından Qrup kredit ilə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməsi müddətlərini nəzarətdə saxlayır.

Kredit ilə bağlı yerinə yetirilməmiş öhdəliklər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
İdxal akkreditivləri	1,363,769	772,597
Verilmiş zəmanətlər	1,255,578	1,335,398
İstifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	113,161	67,066
Cəmi kreditlərlə bağlı öhdəliklər	1,750,726	2,175,061

İstifadə edilməmiş kredit xətləri, akkreditivlər və zəmanətlərin müqavilə üzrə qalıq məbləğlərinin cəmi mütləq olaraq gələcək nağd ödəniş tələblərini əks etdirmir, belə ki, bu maliyyə alətlərinin müddəti vəsait ayrılmadan başa çatır, yaxud da ləğv edilə bilər.

30 iyun 2015-ci il tarixinə Qrup 1,330,071 min manat məbləğində, yaxud ümumi idxal əməliyyatları üzrə akkreditivlərin 97.5% həcmində 20 müəssisəyə (31 dekabr 2014-cü il: 702,288 min manat məbləğində yaxud ümumi idxal əməliyyatları üzrə akkreditivlərin 90.9% həcmində 20 müəssisə) idxal əməliyyatları üzrə akkreditivlər ayırmışdır. Həmçinin, 30 iyun 2015-ci il tarixinə Qrup 20 müəssisəyə 1,182,021 min manat məbləğində, yaxud buraxılmış ümumi zəmanətlərin 94.1% həcmində (31 dekabr 2014-cü il: 20 müəssisəyə 1,186,505 min manat məbləğində, yaxud ümumi zəmanətlərin 88.9% həcmində) zəmanətlər vermişdir.

30 iyun 2015-ci il tarixinə 156,578 min manat (31 dekabr 2014-cü il: 81,375 min manat) məbləğində kreditlərlə bağlı öhdəliklər blokləşdirilmiş müştəri hesabları ilə təmin edilmişdir. 9 sayılı Qeydə baxın

Vasitəçi kreditlər – 30 iyun 2015-ci il tarixinə Qrup Azərbaycan Respublikasındakı dövlət müəssisələri və dövlət orqanlarına vasitəçi kreditlərinin təqdim olunması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Hökuməti adından bəzi maliyyə institutları və dövlət təşkilatlarından 744,698 min manat (31 dekabr 2014-cü il: 744,698 min manat) məbləğində borc almışdır. Qrup ilə bu maliyyə institutları və dövlət təşkilatları arasında imzalanmış kredit sazişlərinə Dövlətin kreditlərlə bağlı öhdəlik götürən tərəf qismində çıxış etməsini nəzərdə tutan Azərbaycan Respublikası Hökumətinin təqdim etdiyi zəmanət məktubları, yaxud da borcalan dövlət təşkilatının müştəri depozit hesabı müqabilində təminat verilir. Nəticə etibarilə, Qrup yığılmış əsas borc ödəmələri və faizləri maliyyə institutları və dövlət təşkilatlarına köçürməklə Azərbaycan Respublikası Hökuməti üçün borca xidmət edən agent qismində çıxış edir və belə vasitəçi kreditlərə xidmət göstərilməsinə görə komissiya haqqı gəlirlərini əldə edir.

Qrup faiz marjasını əldə etmədiyinə və bu vasitəçi kreditlərlə əlaqədar hər hansı risk daşmadığına görə vasitəçi kreditlərini balansdankənar uçotda qeyd etmişdir. Eynilə bu keçid kreditlərin maliyyələşdirilməsi məqsədilə Qrup tərəfindən müvafiq məbləğlərdə əldə edilmiş vəsaitlər balansdankənar hesablarda əksini tapmışdır.

Vasitəçi kreditlərinin verilməsi məqsədilə Qrup tərəfindən borc alınmış vəsaitlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
ARMB-dan borc alınmış və iki dövlət təşkilatına verilmiş vəsaitlər	744,698	744,698
Cəmi vasitəçi kreditlərinin verilməsi məqsədilə borc alınmış və balansdankənar hesablara köçürülmüş vəsaitlər	744,698	744,698

24. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

MHBS ədalətli dəyəri qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasındakı əməliyyat üzrə aktivin satılması üçün alınmış və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödənilmiş qiymət kimi müəyyən edir

Qrupun dövri olaraq ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Qrupun maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin bəziləri hər hesabat tarixinin sonunda ədalətli dəyərlə ölçülür. Aşağıdakı cədvəldə ilkin tanınmadan sonra ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən və ədalətli dəyərin müşahidə edilməsi dərəcəsindən asılı olaraq 1-3 Səviyyələr üzrə qruplaşdırılmış maliyyə və qeyri-maliyyə aktivlərinin təhlili təqdim olunur.

Maliyyə aktivləri/ Maliyyə öhdəlikləri	Ədalətli dəyər		Ədalətli dəyər iqrarlılığı	Qiymətləndirmə metodları və əsas giriş məlumatları	Müşahidə olunmayan mühüm məlumatlar	Müşahidə olunmayan məlumatların ədalətli dəyər əlaqəsi
	30 iyun 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il				
1) Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərərde tanınan qeyri-derivativ maliyyə aktivləri (Qeyd 8)	7,448	14,997	Səviyyə 1	Fəal bazarda təyin edilmiş qiymətlər.	Uyğun deyil	Uyğun deyil
2) Satılabilən investisiyalar	-	5,287	Səviyyə 1	Fəal bazarda bəyan edilmiş qiymətlər	Uyğun deyil	Uyğun deyil
3) Valyuta forvard müqavilələri	(2,790)	(6,609)	Səviyyə 2	Diskontlaşdırılmış pul vəsaitləri hərəkəti. Gələcək pul vəsaitləri hərəkəti forvard valyuta dərəcələri (hesabat dövrünün sonunda müşahidə edilə bilən forvard valyuta dərəcələrindən) və müqavilə üzrə forvard faiz dərəcələri əsasında hesablanır, müxtəlif tərəflərin kredit riskini əks etdirən dərəcələrlə diskontlaşdırılır.	Uyğun deyil	Uyğun deyil
4) Binalar	79,110	72,162	Səviyyə 2	Bazar yanaşmasından istifadə etməklə qiymətləndirmə.	Uyğun deyil	Uyğun deyil

Dövr ərzində Səviyyə 1 və 2 arasında ötürmələr olmayıb.

Şirkətin dövrü olaraq ədalətli dəyərle ölçülməyən (lakin ədalətli dəyər açıqlamalarının tələb olunduğu) maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Aşağıdakı cədvəldə verilənlər istisna olmaqla, direktorlar hesab edir ki, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında tanınmış maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin balans dəyərləri təxminən onların ədalətli dəyərini əks etdirir.

	30 iyun 2015-ci il		31 dekabr 2014-cü il	
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər Səviyyə 2	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər Səviyyə 2
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	302,056	298,955	303,639	304,394
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	9,352,608	9,333,195	7,854,991	7,851,240
Digər borc qiymətli kağızları	45,963	44,411	45,355	42,453
Digər banklara ödənilməli vəsaitlər	1,896,912	1,889,067	1,864,962	1,856,694
Müştəri hesabları	4,657,700	4,647,032	4,144,678	4,157,276
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	602,730	608,849	400,927	400,417
Digər borc alınmış vəsaitlər	2,242,765	2,239,271	1,563,366	1,566,949
Subordinasiya borcu	720,108	713,949	421,505	418,221

Cədvəldə Səviyyə 2 və 3 kateqoriyalarına daxil edilmiş maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri, diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkətinin təhlilinə əsasən və tərəflərin kredit riskini əks etdirən diskont dərəcəsi üzrə mühüm məlumatlardan istifadə etməklə ümumi qəbul edilmiş qiymətləndirmə modellərinə uyğun olaraq müəyyən edilmişdir.

25. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Tərəflər o zaman əlaqəli hesab edilir ki, onlar eyni qrupun nəzarəti altında olsun və ya onlardan biri digərinə nəzarət edə bilsin və yaxud maliyyə və ya əməliyyat fəaliyyəti ilə bağlı qərar qəbul edərkən digər tərəfə əhəmiyyətli təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, mahiyyətinə diqqət yetirilir.

30 iyun 2015-ci il tarixinə əlaqəli tərəflərlə aparılmış əməliyyatlar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Səhmdarlar	Rəhbərlik	Dövlət orqanları və dövlət müəssisələri	Asılı müəssisələr
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	-	43,561	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların ümumi məbləği (müqavilə üzrə illik faiz dərəcəsi: 4 - 22%)	127	101	260,151	9,590
Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(42)	(7)	(15,466)	-
Digər borc qiymətli kağızları	-	-	-	8,193
Asılı müəssisələrə investisiyalar	-	-	-	348
Digər maliyyə və sığorta aktivləri	172,465	-	-	-
Müştəri hesabları				
Cari/hesablaşma hesabları	-	-	959,478	68
Müddətli depozitlər (müqavilə üzrə illik faiz dərəcəsi: 0.11 – 17.2%)	1,216	37	413,796	-
Digər borc alınmış vəsaitlər	-	-	375,205	-
Subordinasiya borcu	-	-	614,319	-

30 iyun 2015-ci il tarixdə bitən 6 aylıq dövr üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə gəlir və xərclər maddələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Səhmdarlar	Rəhbərlik	Dövlət orqanları və dövlət müəssisələri	Asılı müəssisələr
Faiz gəliri	431	13	14,132	903
Faiz xərci	-	(3)	(17,337)	(418)
Müştərilərə verilmiş kreditlərin və avansların dəyərsizləşməsi ehtiyatı	1,728	-	5,976	-
Haqq və komissiya gəliri	-	-	14,348	2
İşçilərə çəkilmiş xərclər	-	(348)	-	-

30 iyun 2015-ci il tarixinə əlaqəli tərəflərlə digər hüquqlar və öhdəliklər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Dövlət orqanları və dövlət müəssisələri	Asılı müəssisələr
Verilmiş zəmanətlər	382,232	124,440
İstifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	43,326	-

31 dekabr 2014-cü il tarixinə səhmdarlarla qalıqlar əsasən ana müəssisə ilə əməliyyatlar üzrə qalıqlar olmuşdur:

	Səhmdarlar	Rəhbərlik	Dövlət orqanları və dövlət müəssisələri	Asılı müəssisələr
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	-	88,762	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların ümumi məbləği (müqavilə üzrə illik faiz dərəcəsi: 1 - 25%)	43,174	210	246,859	12,993
Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar	(1,770)	(7)	(21,442)	-
Digər borc qiymətli kağızları	-	-	-	10,000
Asılı müəssisələrə investisiyalar	-	-	-	348
Digər banklara ödənilməli vəsaitlər	-	-	-	-
Digər bankların müxbir hesabları	-	-	179,784	-
Müştəri hesabları				
Cari/hesablaşma hesabları	113	-	720,487	342
Müddətli depozitlər (müqavilə üzrə illik faiz dərəcəsi: 0.18 - 9%)	30	-	280,427	-
Subordinasiya borcu	-	-	350,000	-

30 iyun 2014-cü il tarixdə bitən 6 aylıq dövr üzrə əlaqəli tərəflərlə bağlı gəlir və xərclər maddələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Səhmdarlar	Rəhbərlik	Dövlət orqanları və dövlət müəssisələri	Asılı müəssisələr
Faiz gəliri	45	-	13,186	3,819
Faiz xərci	-	-	(17,973)	-
Müştərilərə verilmiş kreditlərin və avansların dəyərsizləşməsi ehtiyatı	273	15	671	73
Haqq və komissiya gəliri	4	-	-	-
İşçilərə çəkilmiş xərclər	-	(350)	-	-
Asılı müəssisələrin zərər payı	-	-	-	(48)

31 dekabr 2014-cü il tarixinə əlaqəli tərəflərlə digər hüquqlar və öhdəliklər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Dövlət orqanları və dövlət müəssisələri	Asılı müəssisələr
Verilmiş zəmanətlər	320,891	15,894
İstifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	5,320	-

Qrupa nəzarət Azərbaycan Respublikası Hökuməti tərəfindən həyata keçirilir. Bu səbəbdən MHBS 24-ə əsasən Azərbaycan Respublikasının Hökuməti, Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi və yerli dövlət müəssisələri ilə əməliyyatlar yuxarıda göstərilən əlaqəli tərəflərlə aparılmış əməliyyatlara və qalıqlara aid edilir.

30 iyun 2015-ci il tarixinə bitən il ərzində Direktorlar Şurası üzvlərinin və Qrupun baş rəhbərliyinin ümumi əmək haqqı xərcləri, o cümlədən əlavə ödənişlərin cəmi 348 min manat (30 iyun 2014-cü il tarixdə bitən 6 aylıq dövr üzrə: 350 min manat) təşkil etmişdir:

	30 iyun 2015-ci 2015-ci il tarixdə bitən 6 aylıq dövr	30 iyun 2014-cü il tarixdə bitən 6 aylıq dövr
Qısamüddətli ödənişlər:		
- Əmək haqları	299	261
- Əmək fəaliyyəti ilə bağlı mükafatlar	49	89
Cəmi	348	350

26. HESABAT TARİXİNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Azərbaycan Beynəlxalq Bankının dövlətə məxsus səhmlərinin özəlləşdirilməyə hazırlanması ilə bağlı sağlamaşdırma tədbirləri haqqında 15 iyul 2015-ci il tarixdə Fərman ("Fərman") imzaladı. 2015-ci ilin sentyabr ayında Maliyyə Nazirliyi Bank ilə birlikdə "Aqrarkredit" QSC-yə ötürüləcək problemlı və aşağı keyfiyyətli kreditlərin siyahısını müəyyən etdi. Problemlı və aşağı keyfiyyətli kreditlərin mərhələli şəkildə ötürülməsi nəzərdə tutulmuşdur. Cəmi 3,000,000 min manat olaraq təyin edilmiş problemlı və aşağı keyfiyyətli kreditlərin birinci tranşı 14 sentyabr 2015-ci il tarixində "Aqrarkredit" QSC-yə ötürüldü. Hesabatın buraxılması tarixinə Qrupa 2,000,000 min manat məbləğində vəsait daxil olmuşdur və vəsaitlərin qalan hissənin 31 dekabr 2015-ci il tarixinədək əldə edilməsi gözlənilir.

Cahangir Hacıyevdən sonra 22 iyul 2015-ci il tarixdə Elmar Məmmədov İdarə Heyətinin Sədri seçildi. Murad Şirəliyev və Ülvi Mansurov İdarə Heyətinin üzvləri seçildi.

2015-ci ilin oktyabr və noyabr aylarında Bank beynəlxalq maliyyə institutlarından 30 iyun 2015-ci il tarixinə 671,839 min manat məbləğində olan 5 maliyyə şərtinin pozulmasına görə öhdəliklərdən azad olma məktubu almışdır.